

PĀRDOMAS PAR
FORMATĪVĀ LAIKMETA
PIRMO GADSIMTU

PĀRDOMAS PAR
FORMATĪVĀ LAIKMETA
PIRMO GADSIMTU

RĪGAS BAHAI TICĪBAS DRAUDZE

2025

UDK 286-9

Vi805

Šis dokuments ir pieejams Bahāju uzzīņu bibliotēkas „Vienotības pērles” vietnē: <https://bahai.lv/biblioteka/e-gramatas/>

Tulkots no teksta angļu valodā *Selected Messages of the Universal House of Justice: Reflections on the First Century of the Formative Age*.
Pieejams: <https://www.bahai.org/library/>

No angļu valodas tulkoja Pēteris Folkmanis 2023. gadā.

Redaktors: Māris Pavlovs

Korektore: Irēna Kalniņa-Ābeltiņa

Pirmais izdevums

© Rīgas Bahai ticības draudze, latviešu valodā, 2025

© Bahá'í World Centre, 2023, All Rights Reserved

ISBN 978-9934-620-51-5 (PDF)

ISBN 978-9934-620-50-8 (iespiesta)

2023. GADA 28. NOVEMBRIS

BAHĀJIEŠIEM VISĀ PASAULĒ

Mīlie draugi!

2021. gada 27. novembrī, klusās, tumšās nakts vidū, sapulcējās gandrīz seši simti nacionālo garīgo padomju un reģionālo bahāju pārvalžu pārstāvju, līdz ar Vispasaules Taisnīguma Nama un Starptautiskā mācību centra locekļiem, kā arī Vispasaules bahāju centra darbiniekiem, lai pie viņa svētnīcas ar atbilstošu svinīgumu pieminētu ‘Abdu’l-Bahá aiziešanas simtgadi. Visu to nakti, kamēr zemeslode riņķoja, arī bahāju kopienas visā pasaulē, apkaimēs un ciemos, pilsētās un mazpilsētās, svētsvinīgā un dievbijīgā noskaņā pulcējās, lai godinātu figūru, kurai nav līdzīga reliģijas vēsturē, un apcerētu sasniegumu gadsimtu, ko viņš pats bija aizsācis.

Šī kopiena – Bahá ļaudis, dedzīgi ‘Abdu’l-Bahá mīlotāji, tagad miljoniem cilvēku – šodien ir izplatījusies aptuveni simts tūkstošos apdzīvotajās vietās 235 valstīs un teritorijās. Tā vairs nav nezināma reliģija, tā ieņem savu vietu uz pasaules skatuves. Tā ir izveidojusi tūkstošiem institūciju tīklu – no vietējā līdz starptautiskajam līmenim, apvienojot dažādas tautas kopīgam mērķim – īstenot Bahá’u’lláh mācības garīgās pārveides un sociālā progresa virzienā. Daudzos reģionos tās plaukstošās vietējās kopienas veidošanas modelis ir aptvēris tūkstošiem un dažos – desmitiem tūkstošu dvēseļu. Šādos apstākļos veidojas jauns dzīvesveids, ko raksturo pielūgsmē;

jauniešu apņēmību iegūt izglītību un kalpot; mērķtiecīga saruna starp ģimenēm, draugiem un paziņām par garīgi un sociāli nozīmīgām tēmām; un kolektīvie centieni materiālā un sociālā progresā labā. Ticības sakrālie raksti ir tulkoti vairāk nekā astoņsimt valodās. Nacionālo un vietējo Mashriqu'l-Adhkár celšana vēsta par tūkstošiem turpmāko pielūgsmei un kalpošanai veltīto vietu parādīšanos. Pasaules garīgais un administratīvais ticības centrs ir izveidots divās svētājās pilsētās – ‘Akká un Haifa. Un, neskatoties uz kopienas pašreizējiem, pārāk acīmredzamajiem ierobežojumiem, ja to aplūko tās ideālu un augstāko centienu kontekstā, kā arī uz attālumu, kas to šķir no galīgā mērķa sasniegšanas, – tās cilvēces vienesmes apziņa, tās resursi, institucionālās spējas, tās spējas uzturēt sistemātisku izaugsmi un attīstību, tās saikne ar līdzīgi domājošām organizācijām, kā arī iesaistīšanās sabiedrībā un konstruktīva ietekme uz to atrodas vēsturisko sasniegumu nepieredzētā augstumā.

Cik tālu ticība ir nonākusi no tā brīža pirms gadsimteņa, kad ‘Abdu'l-Bahá aizgāja no šīs pasaules! Šīs bēdīgās dienas rītausmā ziņa par viņa aiziešanu izplatījās pa Haifas pilsētu, bēdām sagraužot sirdis. Tūkstošiem cilvēku pulcējās uz viņa bērēm: jauni un veci, augsti un zemi, izcilas amatpersonas un vietējie iedzīvotāji – ebreji un musulmaņi, druzi un kristieši, kā arī bahājieši; tā bija tik plaša un daudzveidīga pulcēšanās, kādu pilsēta nekad nebija pieredzējusi. Pasaules acīs ‘Abdu'l-Bahá bija vispārējā miera un cilvēces vienesmes cīnītājs, apspiesto aizstāvis un taisnīguma dedzīgs atbalstītājs. ‘Akká un Haifas iedzīvotājiem viņš bija mīlošs tēvs un draugs, vieds padomdevējs un patvērums visiem, kam tas bija nepieciešams. Viņa bērēs tie izraudāja dedzīgas mīlestības un žēlabu izpausmes.

Protams, tieši bahājieši visvairāk izjuta viņa zaudējumu. Viņš bija vērtīgā dāvana, ko dāvāja Dieva Izpausme, lai viņus vadītu un aizsargātu, Bahá'u'lláh nepārspējamās un visaptverošās derības

Centrs un Ass, Viņa mācības nevainojamais Paraugs, nekļūdīgs Viņa Vārda Skaidrotājs, katra bahājiešu ideāla iemiesojums. Savas dzīves garumā ‘Abdu’l-Bahá nenogurstoši strādāja, kalpojot Bahá’u’lláh un pilnībā piepildot Tēva uzticēto sakrālo pienākumu. Viņš uzticīgi kopa un sargāja dārgo sēklu, kas bija iestādīta. Viņš pasargāja Lietu tās dzimšanas šūpulī un, vadot tās izplatību Rietumos, nodibināja tur tās administrācijas šūpulī. Viņš stingri nostiprināja ticīgo apņēmību un sagatavoja cīnītājus un svētos. Ar savām rokām viņš apbedīja Báb svētās mirstīgās atliekas mauzolejā, ko viņš uzcēla uz Karmela kalna, uzticīgi kopa svētnīcu diādi un lika pamatus ticības vispasaules administratīvajam centram. Viņš aizstāvēja ticību no tās atklātajiem ienaidniekiem, iekšējiem un ārējiem. Viņš atklāja vērtīgo hartu par Bahá’u’lláh mācības vēstīšanu visām tautām visā pasaulē, kā arī hartu, kas radīja un iekustināja administratīvās iekārtas procesus. Viņa mūžs aptvēra visu Varoņu laikmeta periodu, ko atklāja Báb pasludināšana; viņa debesbraukšana ievadīja jaunu laikmetu, kura iezīmes ticīgajiem vēl nebija zināmas. Kam bija jānotiek ar viņa mīļajiem? Bez viņa paša un bez viņa pastāvīgās vadības nākotne šķita neskaidra un drūma.

Ziņu par ‘Abdu’l-Bahá aiziešanu dziļi satriekts, viņa mazdēls Shoghi Effendi no studijām Anglijā steidzās uz Svēto Zemi, kur saņēma vēl vienu satriecošu ziņu. ‘Abdu’l-Bahá bija viņu iecēlis par ticības Aizbildni un vadītāju, uzticot bahājiešu pasauli viņa pārziņai. Bēdās un ciešanās, taču pateicoties Bahá’u’lláh mīļotās meitas Bahíyyih Khánum nemitīgajām rūpēm, Shoghi Effendi uzņēmās smago atbildību, kas bija saistīta ar viņa amatu, un sāka izvērtēt nesen izveidotās kopienas apstākļus un izredzes.

Paziņojumu par Shoghi Effendi iecelšanu par Aizbildni ticīgo kopums uzņēma ar atvieglojumu, pateicību un uzticības apliecinājumiem. Viņu sirdssāpes par šķiršanos no Skolotāja mazināja tā

Pēdējā gribā un testamentā rodamie apliecinājumi, ka viņš nav atstājis viņus vienus. Tomēr daži neuzticīgi apstrīdēja ‘Abdu’l-Bahá izraudzīto mantinieku un, savu ambīciju un patības vadīti, sacēlās pret viņu. Viņu nodevību tajā kritiskajā pārejas brīdī vēl vairāk pastiprināja Skolotāja atklāto pretinieku jaunās mahinācijas. Tomēr, lai gan šādas sirdssāpes un pārbaudījumi viņu smagi nospieda, kā arī viņš saskārās ar citiem milzīgiem šķēršļiem, Shoghi Effendi sāka mobilizēt plašumos izkaisīto bahāju kopienu biedrus, lai sāktu monumentālo uzdevumu – veidot administratīvās iekārtas pamatus. Tie, kurus iepriekš bija iedvesmojusi ‘Abdu’l-Bahá unikālā personība, pamazām sāka koordinēt savus centienus kopīgā darbībā Aizbildņa pacietīgā, taču apņēmīgā vadībā.

Kad bahājieši sāka uzņemties savus jaunus pienākumus, Shoghi Effendi viņiem norādīja, cik elementāra vēl joprojām bija viņu uztvere par viņu rokās esošo sakrālo atklāsmi un cik biedējoši ir viņu priekšā stāvošie izaicinājumi. „Cik plaša ir Bahá’u’lláh atklāsmē! Cik milzum lielas ir Viņa bagātīgās svētības cilvēcei šajā dienā!” viņš uzrakstīja. „Un tomēr, cik ierobežots, cik neadekvāts mūsu priekšstats par to nozīmi un godību! Šī paaudze atrodas pārāk tuvu tik kolosālai atklāsmēi, lai pilnībā novērtētu Viņa ticības bezgalīgās iespējas, Viņa Lietas nepieredzētu raksturu un Viņa likteņa noslēpumaino piepildījumu.”¹ „Skolotāja testaments saturis ir pārāk dižens, lai pašreizējā paaudze to saprastu,” viņa vārdā rakstīja viņa sekretārs. „Lai varētu atklāt tajā slēptos gudrības dārgumus, tam ir vajadzīgs vismaz gadsimts reālā darbībā.”² Lai pilnīgāk izprastu Bahá’u’lláh jaunās vispasaules iekārtas redzējumu un dimensijas, viņš paskaidroja: „Mums jāuzticas laikam un Dieva Vispasaules

¹ Shoghi Effendi, sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 57.14.

² Sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 59.18.

Taisnīguma Nama vadībai, lai iegūtu skaidrāku un pilnīgāku izpratni par tās nosacījumiem un ietekmi.”³

Pašreizējais brīdis, kas seko, kā tas mēdz notikt, pilna gadsimta „reālās darbības” pabeigšanai, izdevīgu perspektīvu jaunu atziņu gūšanai. Tāpēc mēs esam izvēlējušies šo gadadienu, lai apstātos, lai kopā ar jums pārdomātu gudrību, kas ietverta viņa *Pedējās grības un testamenta* noteikumos, lai izsekotu ticības attīstības gaitai un novērotu tās organiskās attīstības posmu saskaņotību, lai saskatītu iespējas, kuras piemīt procesiem, kas virza tās progresu, un lai novērtētu tās apsolījumu turpmākajām desmitgadēm, kamēr tās sabiedrību pārveidošanas spēks arvien vairāk izpaužas pasaulē, pateicoties Bahá’u’lláh apbrīnojamās atklāsmes pieaugošajai ietekmei.

Rakstīto vārdu pārvēršana realitātē un darbībā

Bahá’u’lláh mērķis ir ieviest jaunu posmu cilvēces attīstībā – pasaules tautu un nāciju organisko un garīgo vienotību, tādējādi liecinot par cilvēces briedumu, kas ar laiku veidotu pasaules civilizāciju un kultūru. Šim nolūkam Viņš atklāja savas mācības aspektus cilvēka dzīves iekšējai un ārējai pārveidošanai. „Ik vārsmā, kuru ir atklājis šī Spalva, ir kā gaiši, mirdzoši vārti, kuri paver svētas un dievbijīgas dzīves, tīru un nevainojamu darbu godību,”⁴ Viņš teica. Un neskaitāmos vēstulrakstos Viņš, dievišķais Ārsts, diagnosticēja cilvēci nomocījušās slimības un noteica savu dziedinošo līdzekli „pasaules tautu pacelšanai, virzībai, izglītošanai, aizsargāšanai un atdzimšanai”.⁵ Bahá’u’lláh paskaidroja, ka „aicinājumi un vēstījumi, kuras

³ Shoghi Effendi, sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 27.2.

⁴ *Bahá’u’lláh vēstulraksti, kas atklāti pēc Kitáb-i-Aqdas* (Rīga, 2022), Nr. 7.16. (Pārskatīts tulkojums.)

⁵ *Bahá’u’lláh vēstulraksti*, Nr. 8.62.

Mēs devām, nekad nebija paredzēti, lai tie sasniegtu tikai vienu zemi un lai no tām labumu gūtu tikai viena tauta.”⁶ Viņš rakstīja: „Ikvienam saprotošam cilvēkam ar redzējumu ir jātiecas īstenot un vērst īstenībā un rīcībā to, kas ir tapis uzrakstīts .. Svētīts un laimīgs ir cilvēks, kas ceļas, lai kalpotu zemes cilšu un tautu labākajām interesēm.”⁷

Uzdevums izveidot nobriedušu, mierīgu, taisnīgu un vienotu pasauli ir milzīgs pasākums, kurā jāspēj piedalīties katrai tautai un nācijai. Bahāju kopiena aicina visus pievienoties šiem centieniem kā garīgā pasākuma galvenos dalībniekus, kas var pārvarēt sabrukšanas spēkus, kuri grauj veco sociālo iekārtu, un piešķirt taustāmu formu saliedējošajam procesam, kas novedīs pie jaunas iekārtas izvēšanas tās vietā. Formatīvais laikmets ir tas kritiskais ticības attīstības periods, kurā draugi aizvien vairāk sāk novērtēt misiju, ko Bahá'u'lláh viņiem ir uzticējis, padziļina izpratni par Viņa atklātā Vārda nozīmi un sekām un sistemātiski attīsta spējas – savas un citu, lai īstenotu Viņa mācības aspektus pasaules stāvokļa uzlabošanai.

Kopš savas kalpošanas sākuma Shoghi Effendi vadīja bahājiešus viņu centienos iegūt dziļāku izpratni par viņu misiju, kas noteiktu viņu identitāti un mērķi. Viņš tiem izskaidroja Bahá'u'lláh atnākšanas nozīmi, Viņa redzējumu par cilvēci, Lietas vēsturi, sabiedrības pārveidošanas procesus un lomu, kas bahājiešiem paredzēta cilvēces attīstībā. Viņš izklāstīja bahāju kopienas attīstības būtību, lai draugi novērtētu, ka gadu desmitiem un gadsimtiem tā piedzīvos daudzas, bieži vien negaidītas pārvērtības. Viņš arī aprakstīja krīzi un uzvaru mijiedarbību, sagatavojot viņus likumotajam ceļam, kas viņiem jāiet. Viņš aicināja bahājiešus pilnveidot savus raksturus un asināt prātu, lai stātos pretī jaunai pasaules veidošanas

⁶ *Bahá'u'lláh vēstulraksti*, Nr. 7.16.

⁷ *Bahá'u'lláh vēstulraksti*, Nr. 11.9., 11.12.

izaicinājumiem. Viņš mudināja viņus nekrīst izmisumā, saskaroties ar topošās un strauji attīstošās kopienas problēmām vai vētraina laikmeta trūkumu un pasliktināšanos, atgādinot, ka Bahá'u'lláh solījumu pilnīgā piepildīšanās notiks nākotnē. Viņš paskaidroja, ka bahājiešiem ir jābūt kā raugam – caurstrāvojošai un atdzīvinošai ietekmei, kas varētu iedvesmot citus celties un pārvarēt iesakņojušos šķelšanās, konfliktu un varas cīņu modeļus, lai galu galā varētu sasniegt cilvēces augstākos centienus.

Nostiprinot šīs plašās izpratnes jomas, Aizbildnis soli pa solim arī vadīja ticīgos, lai uzzinātu, kā efektīvi izveidot administratīvās iekārtas strukturālo pamatu un sistemātiski dalīties Bahá'u'lláh mācībā ar citiem. Viņš pacietīgi vadīja viņu centienus, pakāpeniski noskaidrojot šīs iekārtas dabu, principus un procedūras, vienlaikus paaugstinot viņu spējas mācīt ticību gan individuāli, gan kolektīvi. Par katru būtisku jautājumu viņš sniedza norādījumus, un ticīgie apspriedās un centās pielietot viņa norādījumus, daloties ar viņu savā pieredzē un uzdodot jautājumus, saskaroties ar mulsinošām problēmām un grūtībām. Pēc tam, ņemot vērā uzkrāto pieredzi, Aizbildnis piedāvāja papildu norādījumus un izstrādāja koncepcijas un principus, kas ļāva draugiem pielāgot savu rīcību pēc vajadzības, līdz viņu centieni izrādījās efektīvi un varēja tikt piemēroti plašāk. Atbildot uz viņa norādījumiem, draugi demonstrēja nelokāmu ticību atklātā Vārda patiesībai, nemainīgu uzticēšanos viņa redzējumam un nekļūdīgajai gudrībai, kā arī nesatricināmu apņēmību pārveidot savas dzīves dažādos aspektus atbilstoši paraugam, kas izklāstīts mācībā. Tādā veidā kopienā pakāpeniski tika izkopta spēja mācīties pielietot principus. Šīs pieejas efektivitāte visspilgtāk tika demonstrēta viņa kalpošanas izšķirošajā brīdī, kad bahājiešu pasaule apvienoja savus spēkus, lai sasniegtu jauna apmēra rezultātus Desmit gadu garīgajā krustgājienā.

Shoghi Effendi centieni virzīt ticīgos uz mācīšanās ceļa pēc viņa aiziešanas tika izvērsti Vispasaules Taisnīguma Nama vadībā. Līdz Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta beigām bahājieši visā pasaulē apzināti izprata un sistemātiski visā savu centienu spektrā īstenoja mācīšanās procesa būtiskos aspektus, kas bija agrīnā stāvoklī šī gadsimta sākumā.

Mūsdienās bahāju kopienai ir tāds darbības veids, ko raksturo mācības, apspriedes, rīcība un pārdomas. Tā nepārtraukti vairo savu spēju pielietot mācību dažādās sociālajās telpās un sadarboties ar tiem cilvēkiem plašākā sabiedrībā, kuriem ir kopīgas ilgas atjaunot sociālās iekārtas materiālos un garīgos pamatus. Šo vidi pārveidojošajā procesā, cik vien iespējams, cilvēki un kopienas kļūst par savas attīstības galvenajiem virzītājiem, cilvēces vienesmes pieņemšana izskauž aizspriedumus un šķelšanos, cilvēka dzīves garīgā dimensija tiek veicināta, ievērojot principus un stiprinot pielūgsmes garu kopienā, un mācīšanās spējas tiek attīstītas un vērstas uz personīgo un sociālo pārveidošanu. Centieni izprast Bahá'u'lláh atklāsmes ietekmi un pielietot Viņa dziedinošo līdzekli tagad ir kļuvuši skaidrāki, apzinātāki un ir neatņemama bahāju kultūras sastāvdaļa. Apzināta mācīšanās procesa izpratne un tā paplašināšana visā pasaulē, sākot no vietējā līdz starptautiskajam līmenim, ir viens no labākajiem Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta augļiem. Šis process turpmākajos gados arvien vairāk ietekmēs katras institūcijas, kopienas un cilvēka darbu, jo bahājiešu pasaule pieņem arvien lielākus izaicinājumus un arvien lielākā mērā atraisa sabiedrību veidojošo ticības spēku.

Cenšoties palīdzēt draugiem izprast ticības attīstību un ar to saistītos pienākumus, Shoghi Effendi atsaucās uz „trīskāršo impulsu, ko radīja Bahá'u'lláh *Karmela vēstuļraksta* atklāsmē, *Pēdējā griba un testaments*, kā arī *Dievišķā plāna vēstules*, ko viņiem atstājis Viņa derības

Centrs – trīs hartas, kas ir iekustinājušas trīs atšķirīgus procesus, no kuriem pirmais darbojas Svētajā Zemē, kur tas attīsta ticības institūcijas tās vispasaules centrā, un pārējie divi – visā pārējā bahājiešu pasaulē tās izplatīšanai un administratīvās iekārtas nodibināšanai”. Procesi, kas saistīti ar katru no šīm dievišķajām hartām, ir savstarpēji atkarīgi un viens otru pastiprina. Administratīvā iekārta ir galvenais instruments sekošanai dievišķajam plānam, savukārt plāns ir visspēcīgākais līdzeklis ticības administratīvās struktūras attīstībai. Sasniegumi vispasaules centrā – administrācijas sirdī un nervu centrā – spēcīgi ietekmē kopienas visā pasaulē, un tos savukārt iespaido kopienas vitalitāte. Bahājiešu pasaule nemitīgi attīstās un organiski aug, kamēr cilvēki, kopienas un institūcijas cenšas vērst īstenībā Bahá'u'lláh atklāsmes patiesības. Tagad, Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta beigās, bahājiešu pasaule spēj dziļāk izprast šo nemirstīgo hartu nozīmi ticības attīstībā. Un, tā kā tas ir palielinājis izpratni par procesu, kurā tas ir iesaistīts, tas var labāk novērtēt savu pieredzi pagājušajā gadsimtā un var darboties efektīvāk, lai sasniegtu Bahá'u'lláh cilvēcei iecerēto mērķi šajās desmitgadēs un nākamajos gadsimtos.

Derības uzturēšana

Lai saglabātu Viņa ticības vienotību, uzturētu Viņa mācības virzienu viengabalainību un elastību un garantētu visas cilvēces progresu, Bahá'u'lláh ar saviem sekotājiem noslēdza derību, kas ir unikāla reliģijas vēstures annālēs ar savu autoritāti un savu nepārspotamo un visaptverošo raksturu. Savā *Vissvētākajā grāmatā* un *Derības grāmatā*, kā arī citos vēstuļrakstos Bahá'u'lláh ir norādījis, ka pēc Viņa aiziešanas draugiem jāvērsas pie šīs derības Centra – ‘Abdu’l-Bahá, lai viņš vadītu ticības lietas. Savā *Pēdējā gribā un*

testamentā ‘Abdu’l-Bahá uzturēja derību, paredzot Bahá’u’lláh Rakstos noteiktās administratīvās iekārtas nosacījumus, tādējādi nodrošinot autoritātes un vadības turpināšanu ar divām institūcijām – Aizbildni un Vispasaules Taisnīguma Namu, kā arī stabilas attiecības starp cilvēkiem un iestādēm ticības ietvaros.

Vēsture ir pietiekami pierādījusi, ka reliģija var kalpot vai nu kā spēcīgs sadarbības instruments, lai veicinātu civilizācijas attīstību, vai arī kā konfliktu avots, kas rada neapreķināmu kaitējumu. Reliģijas vienojošais un civilizējošais spēks sāk sarukt, ja sekotājiem rodas domstarpības par dievišķās mācības aspektu nozīmi un pielietojumu, un ticīgo kopiena galu galā sadalās strīdīgās sektās un paveidos. Bahá’u’lláh atklāsmes mērķis ir iedibināt cilvēces vienesmi un apvienot visas tautas, un šo pēdējo un augstāko sabiedrības attīstības pakāpi nevarēs sasniegt, ja Bahá’í ticība padosies sektantisma slimībai un pagātnē pieredzētajai dievišķā vēstījuma mazināšanai. Ja bahājieši „nevar apvienoties ap vienu punktu”, ‘Abdu’l-Bahá norāda, „kā tad viņi spēs panākt visas cilvēces vienotību?” Un viņš apstiprina: „Šodien eksistences pasaules dinamiskais spēks ir derības spēks, kas gluži kā artērija pulsē šīs pārejošās pasaules dzīslās un sargā bahājiešu vienotību.”⁸

Vissvarīgākais no pagājušā gadsimta sasniegumiem ir derības uzvara, kas gan aizsargāja ticību no sašķelšanās, gan pamudināja to pieņemt un dot ieguldījumu visu tautu un nāciju stiprināšanā. Bahá’u’lláh dziļais jautājums, kas slēpjas reliģijas kodolā – „Kur tu nostiprināsi savas ticības pamatus un savas paklausības saites?”⁹ iegūst jaunu un būtisku nozīmi tiem, kas Viņu atzīst par mūsdienu Dieva Izpausmi. Tas ir aicinājums uz stingrību derībā. Bahāju

⁸ *‘Abdu’l-Bahá rakstu izlase* (Rīga, 1995), Nr. 183.1.–2. (Pārskatīts tulkojums.)

⁹ Bahá’u’lláh, *Dievišķo noslēpumu dārgakmeņi* (Rīga, 2025), par. 16.

kopienas reakcija ir bijusi nelokāma ‘Abdu’l-Bahá *Pēdējās gribas un testamenta* nosacījumu ievērošanā. Atšķirībā no pasaulīgās varas attiecībām, kurās autoritārās struktūras piespiež paklausīt, attiecības starp Dieva Izpausmi un ticīgajiem, kā arī starp derībā noteikto autoritāti un kopienu vada apzināta izpratne un mīlestība. Atzīstot Bahá’u’lláh, ticīgais brīvprātīgi stājas Viņa derībā, veicot to no brīvas sirdsapziņas, un, aiz mīlestības pret Viņu, nelokāmi pilda tās prasības. Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta beigās bahājiešu pasaule ir sākusi pilnīgāk izprast Bahá’u’lláh derības nosacījumus un rīkoties saskaņā ar tiem, un starp ticīgajiem ir izveidojies īpašs attiecību kopums, kas vieno un vīrza savus spēkus savas sakrālās misijas īstenošanai. Šis sasniegums, tāpat kā daudzi citi, bija pārvarēto krīžu auglis.

Derības pastāvēšana nenozīmē, ka neviens nekad nemēģinās šķelt ticību, nodarīt tai kaitējumu vai aizkavēt tās attīstību. Tas tomēr garantē, ka visi šādi mēģinājumi ir lemti neveiksmei. Pēc Bahá’u’lláh nāves daži ambiciozi cilvēki, tostarp ‘Abdu’l-Bahá brāļi, mēģināja uzurpēt ‘Abdu’l-Bahá autoritāti, ko viņam bija piešķīris Bahá’u’lláh, un iesēja šaubu sēklas kopienā, pārbaudot un reizēm maldinot tos, kuri svārstījās. Shoghi Effendi viņa paša kalpošanas laikā uzbruka ne tikai tie, kas bija lauzuši derību un iebilduši pret ‘Abdu’l-Bahá, bet arī daži no kopienas, kas noraidīja administratīvās iekārtas spēkā pastāvēšanu un apšaubīja Aizbildņa institūcijas pilnvaras. Gadiem vēlāk, kad Shoghi Effendi nomira, izcēlās jauns uzbrukums derībai, kad viens dziļi maldījies cilvēks, neskatoties uz to, ka ilgus gadus bija kalpojis kā Dieva Lietas dižroka, nepamatoti un veltīgi mēģināja pieprasīt sev Aizbildņa institūcijas vietu, neskatoties uz skaidriem nosacījumiem, kas izklāstīti *Pēdējā gribā un testamentā*. Pēc Vispasaules Taisnīguma Nama ievēlēšanas arī tas kļuva par Lietas aktīvo pretinieku uzbrukumam objektu. Pēdējās des-

mitgadēs daži kopienas locekļi, izliekoties par zinošākiem nekā citi, nesekmīgi centās no jauna interpretēt bahāju mācības jautājumus, kas attiecas uz derības nosacījumiem, lai liktu apšaubīt Vispasaules Taisnīguma Nama autoritāti un, ja nav dzīva Aizbildņa, pieprasīt noteiktas privilēģijas, kuras ļautu viņiem virzīt ticības norises viņu pašu izvēlētā virzienā.

Tā nu, vairāk nekā gadsimta garumā, Bahá'u'lláh noslēgtajai un 'Abdu'l-Bahá' iemūžinātajai derībai dažādos veidos uzbruka iekšējie un ārējie pretinieki, taču galu galā bez panākumiem. Lai gan katru reizi daži cilvēki tika maldināti vai kļuva neapmierināti, uzbrukumi nespēja novirzīt vai izmainīt Lietu, nedz arī radīt pastāvīgu šķelšanos kopienā. Katrā gadījumā, vērsoties pie tā laika izraudzītā autoritatīvā centra – 'Abdu'l-Bahá, Aizbildņa vai Vispasaules Taisnīguma Nama –, uz jautājumiem tika atbildēts un problēmas atrisinātas. Kamēr ticīgo kopumam pieauga izpratne un stingrību derībai, tas iemācījās būt noturīgs pret šiem uzbrukumiem un maldinājumiem, kas agrākā laikmetā bija apdraudējuši ticības pastāvēšanu un mērķi. Bahá'u'lláh Lietas nedalāmība vienmēr ir drošībā.

Katrai bahājiešu paaudzei, lai cik izcila būtu viņu garīgā uztvere, neizbēgami būs ierobežota izpratne par Bahá'u'lláh mācības pilnu nozīmi, ņemot vērā viņu pašu vēsturisko apstākļu ierobežojumus un īpašo ticības organiskās attīstības posmu. Piemēram, ticības Varoņu laikmetā ticīgajiem bija jāpārdzīvo tas, ko viņi noteikti dažkārt piedzīvoja kā mulsinošu un revolucionāru pāreju sēriju no Báb virsvaldības uz Bahá'u'lláh un pēc tam uz 'Abdu'l-Bahá kalpošanu – tas viss, atskatoties pagātnē un ar Shoghi Effendi sniegto izgaismojumu, tagad ir viegli uztverams kā secīgi cēlieni vienā dievišķi risināmā drāmā. Tāpat arī šodien, pēc kopienas nenogurstošā darba vesela gadsimta garumā – Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta laikā – ir iespējams pilnīgāk izprast derības – šī

nenovērtējamā Bahá'u'lláh mantojuma Viņa sekotājiem – nozīmi, mērķi un neaizskaramību. Grūti iegūtā izpratne par derības būtību un stingrība, ko šāda izpratne rada un uztur, arī turpmāk būs būtiska vienotībai un progresam šīs virsvaldības gaitā.

Tagad ir skaidrs un stingri nostiprināts, ka Bahá'u'lláh derībā ir paredzēti divi autoritatīvi centri. Pirmā ir Grāmata: Bahá'u'lláh atklāsme, kā arī 'Abdu'l-Bahá un Shoghi Effendi darbu kopums, kas veido autoritatīvu Radošā Vārda interpretāciju un skaidrojumu. Līdz ar Shoghi Effendi aiziešanu noslēdzās vairāk nekā gadsimtu ilgusī šī autoritatīvā centra darbības attīstība. Tomēr Grāmatas pastāvēšana garantē, ka atklāsme ir pieejama ikvienam ticīgajam – patiesi visai cilvēcei, un to nesagroza cilvēku nepareizas interpretācijas vai pieņēmumi.

Otrs autoritatīvais centrs ir Vispasaules Taisnīguma Nams, kas, kā apliecina Svētie Raksti, atrodas Bahá'u'lláh un Báb aprūpē un nekļūdīgā vadībā. „Lai neviens neiedomājas, ka Taisnīguma Nams pieņems jebkādu lēmumu atbilstoši saviem priekšstatiem un uzskatiem,” skaidro 'Abdu'l-Bahá. „Dievs pasarg'! Augstākais Taisnīguma Nams pieņems lēmumus un izstrādās likumus caur Svētā Gara iedvesmu un apliecinājumu, jo tas atrodas Mūžsenās Dailes uzraudzībā, patvērumā un aizsardzībā ..”¹⁰ „Patiesi, Dievs tiem iedvesīs to, ko Viņš radīs par tīkamu,” sludina Bahá'u'lláh.¹¹ „Tādējādi viņi, nevis viņu tiešie vai netiešie vēlētajī,” norāda Shoghi Effendi, „ir kļuvuši par dievišķās vadības saņēmējiem, kas vienlaikus ir šīs atklāsmes dzīvinošais spēks un garants.”¹²

¹⁰ 'Abdu'l-Bahá, sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 19.2.

¹¹ *Bahá'u'lláh vēstulraksti*, Nr. 6.27.

¹² Shoghi Effendi, sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 39.1.

Taisnīguma Namam piešķirtās pilnvaras un pienākumi ietver visu nepieciešamo, lai nodrošinātu Bahá'u'lláh nodoma cilvēcei izpildi. Vairāk nekā pusgadsimta gaitā bahājiešu pasaule ir klātienē pieredzējusi to plašumu un izpausmi, tostarp Dieva likuma izsludināšanu, bahāju Svēto Rakstu saglabāšanu un izplatīšanu, administratīvās iekārtas ieviešanu un jaunu institūciju izveidi, secīgu posmu izstrādi dievišķā plāna piepildīšanā un ticības aizsardzību un tās vienotības uzturēšanu, kā arī centienus, kas veicina cilvēka goda saglabāšanu, pasaules progresu un tās tautu izglītošanu. Taisnīguma Nama skaidrojumi atrisina visas sarežģītās problēmas, neskaidrus jautājumus, problēmas, kas izraisījušas domstarpības, un lietas, kas nav skaidri ierakstītas Grāmatā. Taisnīguma Nams sniegs vadību visā virsvaldības periodā atbilstoši attiecīgā laika vajadzībām, tādējādi nodrošinot, ka Lieta gluži kā dzīvs organisms spēj pielāgoties pastāvīgi mainīgās sabiedrības vajadzībām un prasībām. Un tas garantē, ka neviens nevar mainīt Bahá'u'lláh vēstījuma būtību vai izmainīt Lietas būtiskās īpašības.

Pārliecības grāmatā Bahá'u'lláh jautā: „Kāda apspiestība ir smagāka par to, ka dvēsele, kas meklē patiesību un vēlas iepazīt Dievu, nezina, kurp tai doties un pie kā to meklēt?”¹³ Pasaule, kas lielā mērā ignorē Bahá'u'lláh atklāsmes gaismu, kļūst aizvien vairāk sašķelta un apjukusi jautājumos par patiesību, morāli, identitāti un mērķi, un to apmulsina sairšanas spēku paātrināšā un graužošā ietekme. Tomēr derība sniedz bahāju kopienai skaidrības un patvēruma, brīvības un spēka avotu. Katrs ticīgais var brīvi apzināt Bahá'u'lláh atklāsmes okeānu, nonākt pie personīgiem secinājumiem, pazemīgi dalīties atziņās ar citiem un ik dienas censties pielietot mācību. Kolektīvie centieni ir saskaņoti un mērķtiecīgi, apspriežoties ar institūcijām un

¹³ Bahá'u'lláh, *Kitáb-i-Íqán* (Rīga, 1995), par. 29. (Pārskatīts tulkojums.)

to vadībā, stiprinot saites starp cilvēkiem, ģimenēm un kopienām un veicinot sociālo progresu.

Mīlestībā pret Bahá'u'lláh un pārliecināti par Viņa nepārprotamo norādījumu, cilvēki, kopienas un institūcijas abos autoritatīvajos derības centros atrod nepieciešamo vadību, lai ticība attīstītos un tiktu saglabāta mācības viengabalainība. Tādā veidā derība aizsargā un saglabā dialoga un mācīšanās procesu par atklāsmes nozīmi un tās priekšrakstu īstenošanu cilvēcei virsvaldības laikā, izvairoties no kaitīgās ietekmes, ko izraisītu nebeidzami strīdi par nozīmi un praksi. Rezultātā tiek saglabātas līdzsvarotas attiecības starp indivīdiem, kopienām un institūcijām, un tās attīstās pareizajā veidā, bet visiem ir iespēja pilnībā sasniegt savu potenciālu un izmantot savas pilnvaras un īpašas tiesības. Tādējādi bahāju kopiena var saskaņoti virzīties uz priekšu un arvien pilnīgāk īstenot savu svarīgo mērķi, pētot īstenību un veidojot zināšanas, paplašinot savus centienus un sniedzot ieguldījumu civilizācijas attīstībā. Pēc vairāk nekā gadsimta šī 'Abdu'l-Bahá apgalvojuma patiesība kļūst arvien skaidrāka: „cilvēku pasaules vienesmes ass ir nekas cits kā derības spēks”.

Administratīvās iekārtas attīstība

Papildus derības turēšanai 'Abdu'l-Bahá *Pēdējā grība un testaments* lika pamatu vēl vienam no nozīmīgākajiem sasniegumiem Formatīvā laikmeta pirmajā gadsimtā: administratīvās iekārtas veidošanai un attīstībai, kas ir derības auglis. Vienā gadsimtā administrācija, kas sākās ar uzsvāru uz vēlētu institūciju izveidi, kļuva aizvien plašāka un sarežģītāka, attīstoties visā pasaulē, līdz savienoja visas tautas, valstis un reģionus. Bahá'u'lláh un 'Abdu'l-Bahá raksti, kas aicināja šīs institūcijas izveidot, arī sniedz redzējumu un garīgo mandātu šīm institūcijām, lai palīdzētu cilvēcei celt taisnīgu un mierpilnu pasauli.

Ar savas ticības administratīvo iekārtu Bahá'u'lláh ir piesaistījis cilvēkus, kopienas un institūcijas kā galvenos dalībniekus sistēmā, kura nebija iepriekš pieredzēta. Ievērojot cilvēces brieduma laikmeta vajadzības, Viņš atcēla vēsturisko praksi, saskaņā ar kuru baznīcas pārstāvji turēja reliģiskās varas grožus, instruējot ticīgo kopienu un vadot tās lietas. Lai novērstu konkurējošo ideoloģiju sāncensību, Viņš noteica sadarbības līdzekļus patiesības meklējumos un centienos pēc cilvēku labklājības. Lai nebūtu tiekšanās pēc varas pār citiem, Viņš ieviesa pasākumus, kas pilnveido cilvēkā snaudošās spējas un to izpausmi, kalpojot kopējam labumam. Uzticamība, patiesīgums, pareiza uzvedība, pacietība, mīlestība un vienotība ir tās garīgās īpašības, kas veido pamatu sasaistei starp trim jauna dzīvesveida galvenajiem virzītājiem, savukārt visus sociālās izaugsmes centienus veido Bahá'u'lláh redzējums par cilvēces vienesmi.

‘Abdu’l-Bahá aiziešanas laikā ticības institūcijas sastāvēja no neliela skaita vietējo padomju, kas darbojās atšķirīgos veidos. Tikai dažas iestādes darbojās ārpus vietējā līmeņa, un nebija nevienas nacionālās garīgās padomes. Bahá'u'lláh Irānā bija iecēlis četras Lietas dižrokas, un ‘Abdu’l-Bahá vadīja viņu aktivitātes ticības attīstībai un aizsardzībai, taču viņš to skaitu nepalīdināja vairāk par četriem, kas tika iecelti pēc savas nāves. Tādējādi līdz šim brīdim Bahá'u'lláh Lietuvai, kas bija gara un potenciāla pārpilna, vēl bija jāveido administratīvā sistēma, kas ļautu tai apkopot savus centienus.

Pirmajos kalpošanas mēnešos Shoghi Effendi apsvēra iespēju nekavējoties dibināt Taisnīguma Namu. Tomēr, pārskatot ticības stāvokli visā pasaulē, viņš ātri secināja, ka apstākļi, kas nepieciešami Taisnīguma Nama dibināšanai, vēl nav izveidojušies. Tā vietā viņš mudināja bahājiešus visur koncentrēt savu enerģiju uz vietējo un nacionālo garīgo padomju izveidošanu. „Nacionālās garīgās pado-

mes, gluži kā pilāri, pakāpeniski un stingri tiks izveidotas katrā valstī uz vietējo padomju stiprajiem un nostiprinātajiem pamatiem,” viņš norādīja. „Uz šiem pilāriem tiks uzcelta varenā celtne – Vispasaules Taisnīguma Nams, kas savu cēlo stāvu pacels augstāk pār eksisten- ces pasauli.”¹⁴

Palīdzot draugiem izprast viņu darbu, lai liktu savas kopienas pamatus, Shoghi Effendi uzsvēra, ka administratīvā iekārta nav pašmērķis, bet gan instruments ticības gara virzīšanai. Viņš uzsvēra tās organisko raksturu, paskaidrojot, ka bahāju administrācija „ir tikai pirmā forma tam, kas nākotnē veidos kopienas sociālo dzī- vi un likumiem” un ka „ticīgie tikai tagad sāk to precīzi saprast un praktizēt.” Viņš arī paskaidroja, ka administratīvā iekārta bija „kodols un modelis” tam, kas galu galā kļūs par jaunu Bahá'u'lláh iecerēto cilvēces lietu organizēšanas kārtību. Līdz ar to, kad draugi sāka veidot administrāciju, viņi varēja saprast, ka attiecības starp cilvēkiem, kopienām un institūcijām, kas tiek izveidotas, kļūs sarež- ģītākas, kā rezultātā laika gaitā pieauga to spējas, jo ticība izvērtās un radīja jaunu dzīves modeli, kas spēja arvien vairāk piesaistīt pa- saules iedzīvotājus.

Ar pastāvīgu sarakstes apmaiņu Shoghi Effendi soli pa solim vadīja draugus viņu centienos apgūt principu praktisko pielie- tojumu, kas attiecas uz administrāciju, un padziļināt izpratni par mācības mērķi, nepieciešamību pēc tās, par tās metodēm, formu, principiem, tās elastību un darbības veidiem, vienlaikus apstipri- not viņiem skaidru pamatu šādiem jautājumiem bahāju rakstos. Viņš palīdzēja draugiem attīstīt bahāju vēlēšanu procesu, dibināt un pārvaldīt bahāju fondu, organizēt nacionālo kongresu, likt pa- matus attiecībām starp nacionālo un vietējo padomi un daudzos citos jautājumos. Viņš kļiedēja to cilvēku šaubas un vilcināšanos,

¹⁴ Shoghi Effendi, sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 33.1.

kuri cīnījās, lai novērtētu būtisko nepārtrauktību starp bahājiešu dzīves kultūru un praksi 'Abdu'l-Bahá laikā un soļiem, kurus viņš kā Aizbildnis veica, lai nostiprinātu administratīvos pamatus nākamajam ticības attīstības posmam. Kamēr ticīgie kārtoja savas administratīvās lietas, viņš pacietīgi atbildēja uz viņu jautājumiem, atrisināja problēmas un veicināja vispasaules bahāju kopienas kolektīvo dzīvi. Pamazām draugi iemācījās strādāt saskaņoti, ievērot savu institūciju lēmumus un atbalstīt to progresu, kā arī novērtēt, ka ar laiku pieaugs gan izpratne, gan rīcības spēja. Vietējās padomes sāka darboties, vadoties pēc vienotām procedūrām attiecībā uz vēlēšanām, apspriedēm, finanšu lietām un kopienas dzīves norisi. Nacionālās padomes sākotnēji tika izveidotas Britu salās, Vācijā un Austrijā, Indijā un Birmā, Ēģiptē un Sudānā, Kaukāzā, Turkistānā, kā arī Amerikas Savienotajās Valstīs un Kanādā. Saskaņā ar administratīvās iekārtas organisko raksturu, nacionālās padomes bieži tika izveidotas vispirms reģionālā līmenī, aptverot vairāk nekā vienu valsti, un tikai vēlāk tautas vai teritorijas līmenī, pieaugot ticīgo un vietējo padomju skaitam. Pēc viņiem tika izveidotas daudzas dažādas komitejas, kas tika ieceltas gan vietējā, gan valsts līmenī, lai veicinātu kolektīvos centienus dažādās jomās, tostarp mācīšanās, tulkošanās, izdošanās, izglītībā, pionieru jomā un Deviņpadsmit dienu svētku un svēto dienu organizēšanā.

Pēc trīs gadu desmitiem, kas veltīti administrācijas izveidei vietējā un valsts līmenī, savas dzīves pēdējos gados Shoghi Effendi atklāja jaunu posmu administratīvās iekārtas attīstībā, izveidojot institūcijas starptautiskajā un kontinentālajā līmenī. Tas sākās ar „ilgi gaidītā Bahá'u'lláh vispasaules administratīvā ticības centra izveidi Svētajā Zemē”. 1951. gadā viņš pasludināja Starptautiskās bahāju pārvaldes (*International Bahá'í Council*) izveidi. Viņš paskaidroja, ka šī jaunā institūcija attīstīsies dažādos posmos, kuri sagatavos tās pārtapšanu par Vispasaules Taisnīguma Namu.

Drīz pēc šīs dramatiskās notikumu izvēšanās – tā paša gada beigās – Shoghi Effendi iecēla divpadsmit Dieva Lietas dižrokas, kuras vienlīdz pārstāvētas trijos kontinentos un Svētajā Zemē – tā ir pirmā Lietas dižroku grupa, kas tika izveidota saskaņā ar ‘Abdu’l-Bahá *Pēdējās gribas un testamenta* nosacījumiem. Šīs izcilās personības tika ieceltas, lai veicinātu ticības izplatīšanas un aizsardzības darbu. Bahāju administrācijai raksturīga iezīme, kas ir unikāla un nav sastopama iepriekšējās reliģijās, ir tādas institūcijas pastāvēšana, kurai ir tik svarīga loma Lietas interešu veicināšanā, bet kurai nav likumdošanas, izpildvaras vai tiesu varas un kurai nav priesteru funkciju vai tiesību veikt autoritatīvus skaidrojumus. Pēc daudzu gadu ilgas ievēlēto padomju un ar tām saistīto aģentūru sistēmas kopšanas Shoghi Effendi sāka veidot šo iecelto iestādi un palīdzēja draugiem saprast, uzņemt un atbalstīt tās unikālās funkcijas. Otrās dižroku grupas iecelšana 1952. gadā palielināja viņu skaitu līdz deviņpadsmit. Palīgkolēģijas, kuru locekļi darbojās kā dižroku vietnieki katrā kontinentā, tika nodibinātas 1954. gadā. Līdz pat pēdējām dzīves dienām Aizbildnis turpināja paplašināt šo institūciju: iecēla pēdējo dižroku grupu, palielinot viņu skaitu līdz divdesmit septiņiem, un izveidoja aizsardzības palīgkolēģiju, kas papildināja izplatīšanas kolēģiju.

Pārdomājot viņu centienus izveidot topošo administrācijas formu, Shoghi Effendi bija paskaidrojis ticīgajiem, ka liela daļa no tā, kas tika izveidots viņa vadībā, bija īslaicīgs un ka „precīzāk noteikt galvenās vadlīnijas turpmākajai darbībai un [ticības] administrācijai” ir Vispasaules Taisnīguma Nama funkcija. Citā reizē viņš rakstīja, ka, „kad šī augstākā institūcija būs pienācīgi izveidota, tai būs jāapsver visa situācija no jauna un jānosaka princips, pēc kura vadīties Lietas interesēs, ciktāl nepieciešams”.¹⁵

¹⁵ Shoghi Effendi, sk. kompilāciju „Vispasaules Taisnīguma Nams”, par. 24.1.

Pēc Shoghi Effendi negaidītās nāves 1957. gada novembrī atbildība par Lietas darīšanām uz īsu brīdi tika nodota Dieva Lietas dižrokām. Tikai mēnesi iepriekš Aizbildnis viņus bija iecēlis par „Bahá'u'lláh iedīgļi esošās vispasaules federācijas galvenajiem pārvaldniekiem, kuriem Viņa derības Centra nekļūdīgā spalva ir piešķirusi divkāršu funkciju – aizsargāt viņa Tēva ticības drošību un veicināt tās izplatīšanu”. Dižrokas uzticīgi un bez kompromisiem turējās pie Aizbildņa noteiktā kursa. Viņu vadībā nacionālo padomju skaits pieauga no divdesmit sešām uz piecdesmit sešām, un līdz 1961. gadam tika īstenoti viņa aprakstītie soļi Starptautiskās bahāju pārvaldes pārejai no ieceltas uz vēlētu struktūru, nodrošinot apstākļus Vispasaules Taisnīguma Nama vēlēšanām 1963. gadā.

Administrācijas organiskā attīstība, ko tik rūpīgi rosināja Aizbildnis, tika sistemātiski attīstīta un tālāk paplašināta Taisnīguma Nama vadībā. Turpmākajā vairāk nekā pusgadsimta garumā tika gūti daudzi panākumi. Viens no visievērojamākajiem no tiem ir 1972. gadā pieņemtā Vispasaules Taisnīguma Nama konstitūcija, ko Aizbildnis slavināja kā „Dižāko likumu”. Pēc apspriešanās ar Lietas dižrokām šīs institūcijas funkcijas tika saglabātas arī nākotnei, nodibinot kontinentālās padomnieku kolēģijas 1968. gadā un Starptautisko mācību centru 1973. gadā. Turklāt palīgkolēģijas locekļi pirmo reizi tika pilnvaroti iecelt asistentus, lai paplašinātu savus uzdevumus vietējā līmenī, veicinot ticības izplatīšanu un aizsardzību. Nacionālo un vietējo padomju skaits palielinājās, un to spējas attīstījās, lai kalpotu bahāju kopienai un paplašinātu savu ietekmi, iesaistoties plašākā sabiedrībā. Reģionālās bahāju pārvaldes tika izveidotas 1997. gadā, lai palīdzētu risināt arvien sarežģītākās problēmas, ar kurām saskaras nacionālās garīgās padomes, vienlaikus saglabājot līdzsvaru starp centralizāciju un decentralizāciju kopienas administratīvajās lietās. Aizbildņa laikā izveidotā mācīša-

nas komiteju sistēma pakāpeniski tika aizvietota ar struktūrām, kas varēja uzņemties atbildību par plānošanu un lēmumu pieņemšanu vairāk decentralizētos līmeņos, sasniedzot pat apkaimes un ciematus. Tika izveidoti vairāk nekā trīs simti sagatavošanas institūtu, vairāk nekā divi simti reģionālo pārvalžu un administratīvo iestāžu vairāk nekā piecos tūkstošos klasteros. 1992. gada Ridván visā bahājiešu pasaulē tika visaptveroši piemērots *Ḥuqūqu'lláh* likums, un tā institucionālā struktūra pēc tam tika konsolidēta, izveidojot pilnvarnieku valdes un pārstāvju tīklu reģionālā un valsts līmenī, kā arī 2005. gadā tika izveidota Starptautiskā pilnvarnieku valde. Pēc Shoghi Effendi nāves tika pabeigta *Mashriqu'l-Adhkár* celtniecība Ugandā, Austrālijā, Vācijā un Panamā, un turpmāk citi tika uzcelti Samoa, Indijā un Čīlē; 2012. gadā tika paplašināts pielūgsmes namu dibināšanas process valsts un vietējā līmenī.

Gadsimta gaitā, cauri virknei attīstības posmu, attiecības starp cilvēkiem, kopienām un institūcijām ir pakāpeniski attīstījušās arvien sarežģītākās formās, un administrācijas pamati ir paplašināti, tās metodes nepārtraukti pielāgotas un sadarbības pasākumi precizēti un pilnveidoti. Tas, kas aizsākās Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta sākumā kā vēlētu institūciju tīkls, līdz šī gadsimta beigām bija kļuvis par plašu iestāžu un aģentūru tīklu, kas sniedzās no vietējā līdz starptautiskajam līmenim, apvienojot bahājiešu pasauli domās un darbībās kopējā pasākumā dažādos kultūras kontekstos un sociālajos apstākļos.

Šodien, lai gan administrācija vēl nav sasniegusi savu pilno briedumu, Bahá'u'lláh ieviestā sistēma liecina par jaunu mijiedarbības modeli un izteiktu dinamismu attiecībās starp trim galvenajiem virzītājspēkiem, kad viņi iesaistās kopīgajā uzdevumā strādāt organiskai ticības attīstībai un pasaules stāvokļa uzlabošanai. Līdzīgi domājošu līdzstrādnieku sabiedrībā un dažādos mācību, pārdomu

un daudzu citu sociālo mijiedarbību apstākļos cilvēki pauž savus uzskatus un meklē patiesību apspriežu procesā, neuzstājot uz savu domu pareizību. Kopā viņi novēro un analizē savas apkārtnes realitāti, pēta pieejamās vadlīnijas, gūst atbilstošas atziņas no mācības un uzkrātās pieredzes, veido sadarbības un garīgi pacilājošu vidi, attīsta spējas un uzsāk darbību, kuras efektivitāte un sarežģītība laika gaitā pieaug. Viņi cenšas atšķirt tās darbības jomas, kurās cilvēks var vislabāk īstenot iniciatīvu, no tām, kuras ir tikai institūciju pārziņā, un ar sirdi un dvēseli viņi atzinīgi vērtē savu iestāžu norādījumus un vadību. Progresīvos klasteros un to ciematos un apkaimēs, kas ir intensīvas darbības centri, veidojas kopiena ar kopīgas identitātes, gribas un mērķa izjūtu, nodrošinot vidi cilvēku spēju attīstīšanai un apvienošanai virknē viens otru papildinošās un savstarpēji pastiprinošās aktivitātēs, kurās iesaistās visi un kas cenšas pacilāt ikvienu. Šādas kopienas aizvien vairāk izceļas ar savu biedru vienotības sajūtu, brīvību no visa veida aizspriedumiem, pielūgsmes raksturu, apņemšanos ievērot sieviešu un vīriešu līdztiesību, nesavtīgu kalpošanu cilvēcei, savu izglītības procesu un tikumu izkopšanu un savu spēju sistemātiski mācīties un dot ieguldījumu sabiedrības materiālajā, sociālajā un garīgajā progresā. Tie kopienas biedri, kas aicināti kalpot institūcijās, cenšas apzināties savu pienākumu nolikt malā savas simpātijas un nepatiku, nekad neuzskatīt sevi par galveno Lietas rotu vai pārāku par citiem un izvairīties no jebkādiem mēģinājumiem kontrolēt ticīgo domas un rīcību. Pildot savus pienākumus, institūcijas veicina radošu un sadarbības apmaiņu starp visiem kopienas elementiem un cenšas panākt vienprātību, pārvarēt izaicinājumus, veicināt garīgo veselību un vitalitāti un, izmantojot pieredzi, noteikt visefektīvākos veidus, kā sasniegt kopienas mērķus un nolūkus. Ar dažādiem līdzekļiem,

tostarp izglītības iestāžu izveidi, viņi palīdz veicināt ticīgo garīgo un intelektuālo attīstību.

Šo trīs galveno dalībnieku jauno attiecību un spēju rezultātā ir paplašinājies to loks, kuriem ir spēja domāt un rīkoties stratēģiski, savukārt palīdzība, resursi, iedrošinājums un mīlestības pilna vadība tiek sniegta visur, kur tas ir nepieciešams. Pieredze un izpratne tiek izplatīti visā pasaulē, sākot no vietējā līdz starptautiskajam līmenim. Šīs dinamiskās iesaistīšanās radītais dzīves modelis aptver miljoniem dvēseļu no visām dzīves jomām, ko iedvesmo Bahá'u'lláh redzējums par vienotu pasauli. Valstī pēc valsts tas ir pievērsis vecāku, pedagogu, tradicionālo līderu, amatpersonu un sabiedrības viedokļu veidotāju uzmanību Viņa sistēmas spēkam, lai apmierinātu pasaules neatliekamās vajadzības. Protams, ne katrai kopienai piemīt visattīstītākās kopienas iezīmes; patiesi, bahāju vēsturē tas tā vienmēr ir bijis. Tomēr jaunu spēju parādīšanās jebkurā vietā liecina par acīmredzamu progresu un kalpo kā pareģojums, ka citi noteikti sekos šajā ceļā.

Turpmākajos periodos un gadsimtos administratīvā iekārta turpinās savu organisko evolūciju, reaģējot uz ticības pieaugumu un mainīgās sabiedrības prasībām. Shoghi Effendi paredzēja, ka tad, kad „tās sastāvdaļas, tās organiskās institūcijas efektīvi un enerģiski funkcionēs”, administratīvā iekārta „attaisnos savus solījumus un parādīs savu spēju tikt uzskatītai ne tikai par jaunās vispasaules iekārtas kodolu, bet arī par tās modeli, kurai ir lemts, kad pienāks laiks, iekļaut visu cilvēci”.¹⁶ Tādējādi, Bahá'u'lláh sistēmai izkristalizējoties, tā iepazīstinās cilvēci ar jauniem un produktīvākiem veidiem, kā organizēt savas lietas. Šīs organiskās evolūcijas gaitā

¹⁶ *The Kitáb-i-Aqdas: The Most Holy Book*, note 189. Ulda Ābeltiņa tulkojums.

attiecības starp cilvēkiem, kopienām un institūcijām neizbēgami attīstīsies jaunos virzienos un dažreiz negaidītos veidos. Tomēr nezūdošā dievišķā aizsardzība, kas ieskauj Taisnīguma Namu, nodrošinās, ka, bahájiēšu pasaulei virzoties cauri visbīstamākā cilvēces sociālās evolūcijas perioda satricinājumiem, tas nešaubīgi sekos Likteņa noteiktajam kursam.

Ticības izplatība un attīstība visā pasaulē

No saviem pirmsākumiem Bahá'u'lláh veidotā kopiena, kaut arī neliela skaita un ģeogrāfiski ierobežota, bija Viņa cildeno mācību iedvesmota, un tā uzsāka dalīšanos ar šīm mācībām ar visiem tiem, kas meklē garīgo ceļu uz personīgo un sociālo pārveidi. Ar laiku draugi iemācījās cieši sadarboties ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem un organizācijām, lai celtu cilvēka garu un veicinātu ģimeņu, kopienu un visas sabiedrības uzlabošanos. Bahá'u'lláh vēsts guva atsaucību visās zemēs, un daudzu paaudžu laikā baháju kopienas radās visā pasaulē, tālās pilsētās un ciemos, aptverdamas cilvēces daudzveidību.

Báb virsvaldības laikā ticība tika nostiprināta divās valstīs. Bahá'u'lláh laikā tā paplašinājās līdz piecpadsmit, un līdz 'Abdu'l-Bahá kalpošanas beigām tā bija sasniegusi aptuveni trīsdesmit piecas valstis. Pasaules kara nemierīgo gadu laikā 'Abdu'l-Bahá atklāja vienu no saviem nenovērtējamajiem mantojumiem – *Dievišķā plāna vēstules* – savu grandiozo plānu planētas garīgajai apgaismošanai, izplatot Bahá'u'lláh mācību. Šī vērtīgā harta aicināja uz kolektīviem un metodiskiem centieniem; tomēr līdz Skolotāja aiziešanai mūžībā tas tik tikko bija iekļāvies kopienas domās un darbībās, un tikai daži izcili ticības varoņi – to vidū ievērojamākā kļuva Marta Rūta (*Martha Root*) – bija cēlušies, atbildot tās aicinājumam.

Divdesmit gadus pēc tam, kad ‘Abdu’l-Bahá spalva atklāja dievišķo plānu, tā izpilde tika atlikta līdz brīdim, kad draugi Shoghi Effendi vadībā varēja izveidot ticības administratīvo sistēmu un veicināt tās pareizu darbību. Tikai tad, kad sākotnējā administratīvā struktūra bija stingri nostiprināta, Aizbildnis varēja sākt veidot redzējumu par ticības attīstību, pamatojoties uz ‘Abdu’l-Bahá dievišķo plānu. Tāpat kā administrācija attīstījās dažādos pieaugošās sarežģītības posmos, arī centieni dalīties Bahá’u’lláh mācībā un to pielietot organiski attīstījās, veidojot jaunus kopienas dzīves modeļus, kas varētu aptvert aizvien lielāku skaitu ticīgo, ļaujot draugiem uzņemties lielākus izaicinājumus un veicināt lielāku personīgo un sociālo pārveidi.

Lai sāktu šo sistemātisko darbu, Shoghi Effendi aicināja kopienas Amerikas Savienotajās Valstīs un Kanādā – izvēlētās *Dievišķā plāna vēstulju* saņēmējas, kuras viņš attiecīgi bija iecēlis par plāna galvenajiem izpildītājiem un līdzgaitniekiem – izstrādāt „sistemātisku, rūpīgi formulētu un kārtīgi izveidotu plānu”, kas bija „enerģiski jāīsteno un nepārtraukti jāpaplašina”. Šī aicinājuma rezultātā 1937. gadā tika uzsākts Pirmais septiņu gadu plāns, kura ietvaros Bahá’u’lláh mācība tika izplatīta Latīņamerikā, kam sekoja Otrais septiņu gadu plāns, kas sākās 1946. gadā un kurā tika uzsvērtā ticības attīstība Eiropā. Shoghi Effendi līdzīgi veicināja mācīšanas darbu citu valstu kopienās, kuras pēc tam pieņēma nacionālos plānus viņa vērīgās acs pārraudzībā. Indijas un Birmas nacionālā garīgā padome pieņēma savu pirmo plānu 1938. gadā; Britu salas – 1944. gadā; Persija – 1946. gadā; Austrālija un Jaunzēlande – 1947. gadā; Irāka – 1947. gadā; Kanāda, Ēģipte un Sudāna, kā arī Vācija un Austrija – 1948. gadā; un Centrālamerika – 1952. gadā. Katrs no šiem plāniem sekoja vienam un tam pašam pamata modelim: mācīt cilvēkus, nodibināt vietējo padomi un izveidot kopienas,

kā arī atvērt papildu apdzīvotās vietas savā valstī vai citā zemē un pēc tam vēlreiz atkārtot šo modeli. Kad valstī vai teritorijā tika uzcelts stabils pamats, varēja izveidot jaunu nacionālo padomi.

Šo gadu laikā Shoghi Effendi pastāvīgi mudināja draugus pildīt savu pienākumu mācīt ticību saskaņā ar viņu nacionālo padomju pieņemtajiem plāniem. Laika gaitā tādas metodes kā pionieri, ceļojošie skolotāji, garīgās sapulces, vasaras skolas un līdzdalība līdzīgi domājošu organizāciju pasākumos dažās vietās izrādījās efektīvas, un viņš mudināja draugus citās pasaules daļās tās pieņemt. Paplašināšanās centieni tika saskaņoti ar uzsvaru uz iekšējo attīstību, kas nepieciešama, lai nostiprinātu Bahá'í ticības kā atsevišķas reliģiskās kopienas identitāti un raksturu. Šo pārveides procesu rūpīgi vadīja un attīstīja Aizbildnis, kurš ticīgajiem izskaidroja viņu ticības vēsturi, veicināja bahāju kalendāra lietošanu, uzsvēra regulāru piedalīšanos Deviņpadsmit dienu svētkos un svēto dienu pieminēšanu un pacietīgi vedināja viņus pieņemt pienākumu ieņemot bahāju likumus, piemēram, bahājiešu laulības noteikumus. Pamazām ticība kļuva par pasaules reliģiju, ieņemot savu vietu blakus citām pasaules reliģijām.

Līdz ar starptautisko institūciju atklāšanu ticības kolektīvie centieni mācīšanas jomā pārgāja uz starptautiskās sadarbības arēnu. 1951. gadā piecas nacionālās kopienas sadarbojās, lai īstenotu „loti daudzsološo” un „sevišķi nozīmīgo” Āfrikas kampaņu, lai paplašinātu ticības izplatību visā kontinentā. Un 1953. gadā tika uzsākts Desmit gadu krustagājiens, apvienojot visu divpadsmit esošo nacionālo padomju centienus kopējā globālajā plānā – pirmajā šāda veida pasākumā. Šajā Aizbildņa kalpošanas vainagojuma posmā draugu izveidoto administratīvo institūciju tīkls un viņu izstrādātās pārbauzītās mācīšanas paņēmieni tika izmantoti kopīgajā garīgā pasākumā, kuram līdzīgu bahāju kopiena nekad iepriekš nebija pieredzējusi.

Kad ticīgie ceļoja tālu un plaši, lai dalītos savā dārgajā ticībā, viņi atklāja, ka starp dažādām tautām ir ļoti laba atsauce pret mācības principiem un aspektiem. Šis iedzīvotāju grupas Bahá'u'lláh atklāsmē ieraudzīja dziļāku dzīves jēgu un mērķi, kā arī jaunas atziņas, kas ļāva viņu kopienām pārvarēt izaicinājumus un panākt garīgu, sociālu un materiālu augšupeju. Dievišķā gaisma, kas sākumā pakāpeniski izplatījās no cilvēka uz cilvēku, tādējādi sāka strauji izplatīties starp cilvēces masām. 'Abdu'l-Bahá pareģotā pulku iestāšanās fenomena pazīmes kļuva acīmredzamas, uzņemot simtiem ticīgo Ugandā, Gambijā, Gilberta un Elisas salās, kā arī vēlāk Indonēzijā un Kamerūnā. Pirms šis plāns tuvojās noslēgumam, process bija sācies vairākās citās valstīs, un to cilvēku skaits, kuri pieņēma ticību, sasniedza desmitiem tūkstošu vai pat vairāk.

Pēc Shoghi Effendi nāves Lietas dižrokas nodrošināja veiksmīgu Desmit gadu krustagājiena noslēgšanu, neatlaidīgi sekojot viņa nospraustajam ceļam. Izmantojot atziņas, kas gūtas Aizbildņa vadībā, vienas desmitgades laikā mācīšanas jomā tika paveikts vairāk nekā iepriekšējā gadsimtā. Ticība izplatījās 131 jaunā valstī un teritorijā, bahājieši dzīvoja vairāk nekā vienpadsmit tūkstoš apdzīvotās vietās, un kopā bija piecdesmit sešas nacionālās garīgās padomes un vairāk nekā 3500 vietējās padomes. Pasākuma kulminācija bija Vispasaules Taisnīguma Nama ievēlēšana, ko saskaņā ar 'Abdu'l-Bahá rīkojumiem veica šo nacionālo padomju locekļi.

Pēc tā dibināšanas Taisnīguma Nams turpināja dievišķā plāna sistemātisku īstenošanu, uzsākot tā otro periodu, pakāpeniski izvēršot un papildinot Aizbildņa vadīto aktivitāšu klāstu, pievienojot vai paplašinot dažādus darba aspektus, kā arī koordinējot un apvienojot visu nacionālo padomju darbību. Viena no jomām, kuras tika uzsvērtas vai kurām tika pievērsta pastiprināta uzmanība, bija plaša cilvēku līdzdalība kalpošanā Lietuvai un cilvēku izpratnes pa-

dziļināšana par likumiem un mācības aspektiem. Turklāt institūciju stiprināšanas procesā tika uzsvērtā sadarbība starp nesen izveidotajām padomnieku kolēģijām un nacionālajām padomēm, kā arī starp palīgkolēģijas locekļiem un vietējām garīgajām padomēm. Kopienas dzīve tika uzlabota, koncentrējoties uz bērnu nodarbībām, ieviešot aktivitātes jauniešiem un sievietēm, kā arī regulāri rīkojot padomes sēdes. Citas iniciatīvas ietvēra plašu ticības vēsts izplatīšanu un tās pasludināšanu ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību; mācīšanās centru, tostarp vasaras skolu un mācību institūtu attīstību; lielāku iesaistīšanos sabiedrības dzīvē; un bahājiešu zinātnisko darbu veicināšanu.

Visu šo centienu rezultātā līdz 1990. gadiem ticība bija izplatījies desmitiem tūkstošu apdzīvotajās vietās, un nacionālo padomju skaits vairāk nekā trīskāršojās līdz aptuveni 180. Šajā laikā nacionālo kopienu attīstība notika pēc diviem plašiem modeļiem, kas lielā mērā bija atkarīgi no plašākas iedzīvotāju atsaucības. Pirmajā gadījumā vietējās kopienas bija mazas, un tikai dažās ticīgo skaits pieauga līdz simts vai vairāk. Šīm kopienām bieži bija raksturīgs spēcīgs nostiprināšanas process, kas ļāva veikt plašu darbību klāstu un rosināja spēcīgas bahājiešu identitātes izjūtas rašanos. Tomēr arvien vairāk kļuva skaidrs, ka šāda maza kopiena, lai arī tā ir vienota kopīgos uzskatos, ko raksturo augsti ideāli, un labi pārvalda savas lietas, un rūpējas par savām vajadzībām, neatkarīgi no tā, cik ļoti tā uzplaukusi vai mēģinājusi kalpot citiem ar saviem humānās palīdzības centieniem, nekad nevarētu cerēt kalpot par paraugu visas sabiedrības pārstrukturēšanai.

Otrais modelis izveidojās tajās valstīs, kurās sākās pulku iestāšanās process, kā rezultātā eksponenciāli palielinājās biedru, jaunu apdzīvoto vietu un jaunu institūciju skaits. Vairākās valstīs

bahāju kopiena pieauga līdz vairāk nekā simts tūkstošiem ticīgo, bet Indija sasniedza aptuveni divus miljonus. Patiešām, divu gadu laikā 1980. gadu beigās vairāk nekā viens miljons dvēseļu pieņēma ticību visā pasaulē. Tomēr šajās vietās, neraugoties uz radošajām un pašreizējajām pūlēm, nostiprināšanas process nespēja sekot paplašināšanās tempam. Daudzi kļuva par bahājiešiem, taču nebija līdzekļu, lai visi šie jaunie ticīgie pietiekami padziļinātu zināšanas ticības pamatpatiesībās un lai attīstītos plaukstošas kopienas. Bahāju izglītības nodarbības nevarēja nodrošināt pietiekami lielā skaitā, lai tās kalpotu aizvien lielākajam bērnu un jauniešu skaitam. Tika dibināti vairāk nekā trīsdesmit tūkstoši vietējo padomju, bet tikai daļa no tām sāka darboties. No šīs pieredzes kļuva skaidrs, ka neregulāri izglītojoši kursi un neformālas kopienas aktivitātes, lai gan tās bija svarīgas, tomēr nebija pietiekamas, jo to rezultātā tika izaudzināts tikai salīdzinoši neliels aktīvo Lietas atbalstītāju loks, kuri, lai arī cik tie būtu centīgi, nespēja nodrošināt tūkstošiem jaunu ticīgo vajadzību piepildīšanu.

Līdz 1996. gadam bahājiešu pasaule bija sasniegusi posmu, kurā daudzas darbības jomas, kas iepriekš bija veicinājušas tik lielu progresu tik daudzu gadu laikā, bija jāpārvērtē un jāpārorientē. Cilvēkiem, kopienām un institūcijām bija jāiemācās ne tikai īstenot darbības, kas varētu sasniegt lielu cilvēku skaitu, bet arī kā strauji palielināt to cilvēku skaitu, kuri varētu iesaistīties kalpošanā, lai nostiprināšana spētu sekot strauji pieaugošajai paplašināšanai. Centieniem iepazīstināt ar ticību daudzās pasaules iedzīvotāju grupas bija jāklūst sistemātiskākiem. Četru gadu plānā ietvertais aicinājums uz „ievērojamu pulku iestāšanās procesa paātrināšanu” bija paredzēts, lai atzītu, ka ticības stāvoklis, kā arī cilvēces apstākļi ļāva un pat prasīja ilgstošu vispasaules bahāju kopienas izaugsmi

plašā mērogā. Tikai tad varēja aizvien vairāk izpausties Bahá'u'lláh mācības spēks, kas pārveido cilvēces dabu.

Četru gadu plāna sākumā draugi katrā reģionā tika mudināti noteikt pieejas un metodes, kas piemērotas viņu konkrētajiem apstākļiem, un uzsākt sistemātisku kopienas attīstības procesu, kurā viņi pārskatītu savus panākumus un grūtības, pielāgotu un pilnveidotu savas metodes saskaņā ar apstākļiem, mācītos un bez vilcināšanās virzītos uz priekšu. Ja rīcības virziens bija neskaidrs, dažādās vietās varēja pārbaudīt dažādas pieejas konkrētajām plānā noteiktajām problēmām; kad iniciatīva kādā konkrētā jomā, pateicoties pieredzei, izrādījās efektīva, tās iezīmes varēja nodot iestādēm valsts vai starptautiskā līmenī un pēc tam izplatīt citās vietās, un tās pat varēja kļūt par nākotnes plānu sastāvdaļu.

Vairāk nekā ceturtdaļgadsimtu šis izaugsmes izziņāšanas process radīja virkni koncepciju, instrumentu un pieeju, kas nepārtraukti pilnveidoja kopienas mainīgu rīcības ietvaru. Viena no ievērojamākajām no šīm iezīmēm bija sagatavošanas institūtu tīkla izveide, kas piedāvā izglītības programmas bērniem, pusaudžiem, jauniešiem un pieaugušajiem, lai stiprinātu plašu draugu skaitu un uzlabotu viņu spējas kalpošanā. Vēl viena iezīme bija klasteru izveide, kas veicināja mācīšanas darba strukturēšanu pārvaldāmās ģeogrāfiskās teritorijās, uzsākot un pakāpeniski nostiprinot izaugsmes programmas, un paātrināja ticības izplatību un attīstību katrā valstī un visā pasaulē. Šādās izaugsmes programmās radās jauns kopienas dzīves modelis, sākot ar četru pamataaktivitāšu pavairošanu, kas kalpoja kā vārti plašai dalībnieku iesaistei, apvienojumā ar virkni citu centienu, tostarp individuālu un kolektīvu mācīšanu, māju apmeklēšanu, saviesīgu sanāksmju rīkošanu, Deviņpadsmit dienu svētku un svēto dienu ievērošanu, kopienas lietu administrēšanu un sociālekonomiskās attīstības veicināšanu – tas viss kopā ietekmēja

kopienas garīgo raksturu un stiprināja sociālās saites starp cilvēkiem un ģimenēm.

Atskatoties uz vairāk nekā gadsimtu ilgajiem centieniem īstenot dievišķā plāna nosacījumus, kļūst skaidrs, ka bahājiešu pasaule ir piedzīvojusi ievērojamu progresu kultūras līmenī. Arvien lielāks skaits ir iesaistījušies procesā, kurā apzināti mācās pielietot mācību izaugsmei un attīstībai rīcības ietvarā, kas evolucionē caur draugu pieredzi un Taisnīguma Nama vadību. Aizvien lielāka varēšana, iesaistoties šajā mācīšanās procesā, ir acīmredzama īpašības, kas arvien vairāk izpaužas bahāju kopienā: pazemīgas mācīšanās attieksmes saglabāšana, gan svīnot panākumus, gan izrādot neatlaidību šķēršļu un neveiksmju priekšā; bahājiešu identitātes stiprināšana, vienlaikus saglabājot atvērtību pret visiem; un darbojoties arvien plašākās centienu jomās, vienlaikus turpinot veicināt sistemātisku un saskaņotu pieeju Lietas darbam. Caur zināšanu iegūšanu, radīšanu un pielietošanu aizvien vairāk cilvēku tūkstošos klasteru ir sākuši uztvert sevi kā galvenos savas attīstības un progresā dalībniekus. Kā ģimenes, draugi un paziņas viņi iesaistās diskusijās par pacilatām garīgām tēmām un sabiedriski svarīgiem jautājumiem; uzsāk pasākumus, kas veido dzīves modeli, kuru raksturo pielūgsmē; nodrošina izglītību jauniem cilvēkiem un viņu kalpošanas kompetences palielināšanu; un veicina savu kopienu materiālo un sociālo progresu. Viņiem ir spēks un spējas dot ieguldījumu savas vietējās kopienas un visas pasaules uzlabošanā. Šādi domājot un rīkojoties, viņi ir guvuši dziļāku izpratni par pašas reliģijas mērķi.

Iesaiste sabiedrības dzīvē

Vēl viena 'Abdu'l-Bahá dievišķā plāna īstenošanas dimensija ir lielāka bahāju kopienas iesaistīšanās sabiedrības dzīvē. Jau kopš

savas kalpošanas sākuma Shoghi Effendi vēl un vēlreiz vērsa draugu uzmanību uz Bahá'u'lláh atklāsmes spēku, kas spēj radīt organiskas pārmaiņas sabiedrībā, – procesu, kura rezultātā galu galā izveidosies garīga civilizācija. Tāpēc bahājiešiem bija jāiemācās pielietot Bahá'u'lláh mācības principus ne tikai personīgai garīgai pārveidei, bet arī materiālajām un sociālajām pārmaiņām, sākot ar savām kopienām un pēc tam pakāpeniski paplašinot savus centienus tā, lai ietvertu plašāku sabiedrību.

‘Abdu’l-Bahá laikā dažas bahāju kopienas Irānā, kā arī dažas citas tuvējās valstīs bija sasniegušas tādu apmēru un apstākļus, kas ļāva tām sistemātiski censties veicināt sociālekonomisko attīstību. ‘Abdu’l-Bahá nenogurstoši strādāja ar draugiem, lai virzītu un veicinātu viņu progresu. Piemēram, viņš mudināja Irānas ticīgos izveidot skolas, kas būtu pieejamas meitenēm un zēniem no visām sabiedrības grupām, kas nodrošinātu laba rakstura audzināšanu, kā arī izglītošanu mākslās un zinātnēs. Viņš nosūtīja ticīgos no Rietumiem, lai palīdzētu šajā attīstības darbā. Bahājiešu ciemiem tuvējā ‘Adasíyyih un tālajā Daidanaw viņš sniedza vadlīnijas šo kopienu garīgajam un materiālajam uzplaukumam. Viņš rosināja izveidot palīgstādes izglītības un citiem sociālajiem pakalpojumiem ap Mashriqu’l-Adhkár ‘Ishqábád pilsētā. Pēc viņa pamudinājuma Ēģiptē un Kaukāzā tika dibinātas skolas. Pēc viņa nāves Shoghi Effendi sniedza norādījumus, kā paplašināt šos centienus. Pasākumi, kas veicina veselības aprūpi, lasītprasmi un sieviešu un meiteņu izglītību, izplatījās visā Irānas kopienā. Šis valsts pilsētās un ciemos turpināja atvērt skolas, kas bija iedvesmotas no ‘Abdu’l-Bahá dotā impulsa. Šīs skolas kādu laiku uzplauka, veicinot šīs nācijas modernizāciju, līdz 1934. gadam, kad valdība piespieda tās slēgt.

Tomēr citur Shoghi Effendi ieteica draugiem koncentrēt savus ierobežotos cilvēkresursus un finanšu resursus mācīšanai un admi-

nistratīvās iekārtas celšanai. Viņa vārdā rakstītā vēstulē paskaidrots, ka „mūsu ieguldījums ticībā ir drošākais veids, kā vienreiz un uz visiem laikiem noņemt no cilvēces bada un posta nastu, jo vienīgi caur Bahá'u'lláh sistēmu – dievišķu pēc izcelsmes – pasauli var dabūt uz kājām”. Citi „nevar dot ieguldījumu mūsu darbā vai darīt to mūsu labā”, vēstule turpināja, „tāpēc mūsu pirmais pienākums ir atbalstīt mūsu pašu mācību darbu, jo tas novedīs pie tautu dziedināšanas”. Lai gan cilvēki atrada personiskus ceļus, kuros viņi varēja dot ieguldījumu materiālajā un sociālajā attīstībā, parasti bahājieši koncentrēja savus resursus uz izaugsmi un kopienas veidošanu. Pirmajos gados pēc Taisnīguma Nama ievēlēšanas norādījumi kādu laiku turpinājās līdzīgā garā. Tādējādi, lai gan sociālekonomiskās attīstības koncepcijas ir ietvertas Bahá'u'lláh mācībā, ņemot vērā ticības apstākļus visā Aizbildņa kalpošanas laikā un tam sekojošajos gados, lielākajai daļai bahājiešu kopienas nebija iespējams iesaistīties attīstības aktivitātēs.

1983. gadā, pēc gadu desmitiem ilgām nerimstošām pūlēm mācīšanas jomā un ievērojamas izaugsmes rezultātā daudzās pasaules valstīs, Visdižākā Vārda kopiena bija sasniegusi pakāpi, kurā sociālekonomiskās attīstības darbu varēja iekļaut – patiesi, tas bija jāiekļauj – tās regulārajos pasākumos. Draugi tika mudināti centties, pielietojot garīgos principus, pareizu uzvedību un praktizējot apspriedes mākslu, pilnveidot sevi un tādējādi uzņemties atbildību par savas attīstības veicināšanu. Vispasaules centrā tika izveidots Sociālekonomiskās attīstības birojs (*Office of Social and Economic Development*), lai palīdzētu Taisnīguma Namam veicināt un koordinēt draugu aktivitātes šajā jomā visā pasaulē, un laika gaitā tas attīstījās, veicinot globālu mācīšanos par attīstību. Atsevišķi ticīgie uzsāka dažādas aktivitātes, kas aptvēra ne tikai bahājiešus, bet arī plašāku sabiedrību.

Desmit gadu laikā visā pasaulē tika uzsākti simtiem attīstības pasākumu, kas risināja virkni problēmu, kuras saistītas, piemēram, ar sieviešu stāvokli, izglītību, veselību, plašsaziņas līdzekļiem, lauksaimniecību, ekonomisko darbību un apkārtējo vidi. Aktivitātes atšķīrās pēc sarežģītības pakāpes. Reaģējot uz konkrētām problēmām un izaicinājumiem, ar kuriem saskaras šajās apdzīvotajās vietās, tika organizēti salīdzinoši vienkārši un īslaicīgi pasākumi ciemos un pilsētās. Ilgstoši projekti, piemēram, skolas un klīnikas, tika veidoti, lai apmierinātu sociālās vajadzības ilgākā laika periodā, bieži vien kopā ar organizatoriskām struktūrām, kas nodrošināja to dzīvotspēju un efektivitāti. Un, visbeidzot, līdz 1996. gadam atsevišķi cilvēki nodibināja dažas bahāju iedvesmotas organizācijas ar salīdzinoši sarežģītām programmu struktūrām, lai mācītos sistemātiski īstenot saskaņotu pieeju attīstībai, kas atstātu būtisku ietekmi reģionā. Visos šajos centienos draugi centās izmantot garīgos principus praktisku problēmu risināšanai.

Kad vienā valstī pēc otras sāka parādīties bahāju iedvesmotas organizācijas, kā arī aģentūras, kas ir tieši pakļautas bahāju institūcijām, to centienu ietekme kopienā un plašākā sabiedrībā kļuva arvien skaidrāka, izpaužot dinamisku saskaņotību starp dzīves materiālajiem un garīgajiem aspektiem. Progresu guva ne tikai darbībā, bet arī domāšanas veidā. Draugi saprata fundamentālo koncepciju kopumu: Pasaule nav sadalīta attīstīto un nepietiekami attīstīto reģionu kategorijās – visiem ir nepieciešamas pārmaiņas un vide, kas nodrošina viņu drošībai un uzplaukumam nepieciešamos garīgos, sociālos un materiālos apstākļus. Attīstība nav process, ko kāds cilvēks veic citu vārdā; drīzāk cilvēki paši, lai kur viņi dzīvotu, ir savas attīstības galvenie dalībnieki. Piekļuve zināšanām un līdzdalība to radīšanā, izmantošanā un izplatīšanā ir centienu pamatā. Centieni sākas ar nelieliem soļiem un kļūst sarežģītāki, uzkrājoties pier-

dzei. Programmas, kuru efektivitāte ir pierādīta vienā reģionā, var sistemātiski ieviest citos. Tā kā šie principi un koncepcijas tiek piemērotas konkrētā vietā, draugi kļūst aizvien prasmīgāki, analizējot savus sociālos apstākļus, gūstot atziņas no Rakstiem un dažādām atbilstošām zinātņu jomām un uzsākot aktivitātes, kas ir pilnībā iestrādātas kopienas veidošanas darbā.

Līdz 2018. gadam bahājiešu attīstības centienu plašā izplatība un pieaugošā sarežģītība visā pasaulē bija pamudinājusi Svētajā Zemē izveidot jaunu iestādi – Starptautisko bahāju attīstības organizāciju (*Bahá'í International Development Organization*). Šī globālā institūcija uzņēmās un vēl vairāk paplašina funkcijas un mandātu, ko iepriekš veica Sociālekonomiskās attīstības birojs, visur pastiprinot cilvēku, kopienu, institūciju un dienestu sabiedriskās darbības centienus. Tāpat kā birojā, kas bija pirms tā, tā galvenais mērķis ir veicināt globālo mācīšanās procesu par attīstību, kas norisinās bahājiešu pasaulē, veicinot un atbalstot rīcību un pārdomas, pieredzes vākšanu un sistematizēšanu, priekšstatu veidošanu un sagatavošanu, – tas viss tiek veikts, ņemot vērā ticības mācības aspektus. Galu galā tas cenšas stimulēt izteikti bahājiešu pieeju attīstībai.

Paralēli sistemātiskajiem paplašināšanās, nostiprināšanās un sociālekonomiskās attīstības procesiem radās vēl viena nozīmīga darbības joma: lielāka līdzdalība sabiedrībā aktuālajos diskursos. Aizvien lielākā skaitā sociālo apstākļu, kur notiek pārdomas par cilvēku problēmām, bahājieši cenšas dalīties ar būtiskām atziņām, kas gūtas no Bahá'u'lláh atklāsmes okeāna. Pats Bahá'u'lláh sākotnēji pasludināja savu dziedināšanas līdzekli tieši pasaules lideriem un aicināja to pieņemt visai cilvēcei. Neskatoties uz to, ka ķēniņi un valdnieki uz Viņa prasību dievišķo raksturu nereagēja apstiprinot, Viņš aicināja tos piemērot Viņa principus miera nodibināšanai pasaulē: „Tagad, kad jūs esat atstūmuši Dižāko Mieru, turieties jel

stingri pie Mazākā Miera, lai jūs varētu kaut kādā mērā uzlabot savu un savu pavalstnieku stāvokli.”¹⁷ ‘Abdu’l-Bahá tādos rakstos kā *Vēstules Hāgai* un it īpaši runās, kas teiktas viņa ceļojumu uz Rietumiem laikā, nemītīgi sludināja sava Tēva mācību kā varas pārstāvjiem, tā plašām tautas masām, kas cīnās ar neskaitāmajām grūtībām, ar kurām saskaras cilvēce.

Savas kalpošanas sākumā Shoghi Effendi, apzinoties, cik ļoti svarīgi ir darīt zināmas pasaules tautām un vadītājiem bahāju mācībā ietvertās atziņas un gudrību, veicināja šim mērķim paredzētas iniciatīvas. Tās cita starpā ietvēra Bahāju informācijas biroja (*Bahá’í information bureau*) atvēršanu 1925. gadā Ženēvā, „Bahāju pasaule” (*The Bahá’í World*) sējumu izdošanu un aicinājumu zinošiem bahājiem sasaistīt mācību ar mūsdienu idejām un pasaules aktuālajām problēmām. Pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas dibināšanas kā nevalstiska organizācija 1948. gadā tika izveidota Starptautiskā bahāju kopiena (*Bahá’í International Community*), kas pārstāv bahāju kopienas visā pasaulē un arvien vairāk iesaistījās šīs starptautiskās organizācijas darba aspektos. Tas atvēra jaunu nodaļu ticības pastāvīgajās attiecībās ar valdībām, globālajām institūcijām un pilsoniskās sabiedrības iestādēm starptautiskajā sfērā. Lai gan nekad neļaujot šai centieni jomai aizēnot mācīšanas darba primāro nozīmi, Aizbildnis mudināja draugus iepazīstināt plašāku sabiedrību ar Bahá’u’lláh mācības nozīmi. „Līdztekus šim procesam, lai stiprinātu administratīvās iekārtas struktūru un paplašinātu tās pamatu,” viņš rakstīja vienai nacionālajai kopienai, „jāveic apņēmīgs mēģinājums” izveidot ciešāku kontaktu, cita starpā, ar „sabiedriskās domas līderiem”. Uzsverot līdzdalību, nevis piederību, un mudinot ticīgos palikt jebkādas līdzdalības politiskajās lietās neskartiem,

¹⁷ Bahá’u’lláh, *Domu vārpas* (Rīga, 1994), CXIX, par. 3. (Pārskatīts tulkojums.)

viņš mudināja viņus iesaistīties līdzīgi domājošās organizācijās, kas nodarbojas ar sociālajiem jautājumiem, un iepazīstināt tās ar ticības mērķiem un nolūkiem un tās mācības būtību attiecībā uz tādiem jautājumiem kā miera iedibināšana pasaulē.

Pēc Vispasaules Taisnīguma Nama dibināšanas šis līdzdalības process sabiedrības diskursos tika vēl vairāk izvērsti. Pats Taisnīguma Nams laikus parūpējās par plašu ticības principu izplatīšanu, kā tas bija pasaules tautām adresētajā vēstījumā „Ceļš uz mieru visā pasaulē” (*The Promise of World Peace*). Starptautiskā bahāju kopiena nostiprināja savu stāvokli Apvienoto Nāciju Organizācijā, galu galā 1970. gados nodrošinot formālāku sadarbību ar dažādām ANO aģentūrām. Tajā tika publicēti paziņojumi par pasaules notikumiem un radīta unikāla platforma sadarbībai ar valdībām, kā arī nevalstiskajām organizācijām. Tie, ar kuriem tā sadarbojās, atzina, ka tai nav savtīgu interešu, bet, darbotamies visu tautu labklājības labā, tai bija konstruktīva loma dažādos starptautiskos simpozijos, tostarp konferencē par vidi un ilgtspējīgu attīstību Riodežaneiro, vispasaules konferencē par sieviešu stāvokli Pekinā, pasaules augstākā līmeņa vadītāju sanāksmē par sociālo attīstību Kopenhāgenā un tūkstošgades samits Ņujorkā. Pēc Irānas revolūcijas un bahājiešu vajāšanas atsākšanas Irānā vairākas nacionālās kopienas tika mudinātas uzsākt ciešāku dialogu ar dažādām valsts un starptautiskām iestādēm un aģentūrām. Tā rezultātā viņi izveidoja nacionālos ārējo attiecību birojus, lai stiprinātu ticības aizstāvības centienus starptautiskā līmenī.

Sākoties divdesmit pirmajam gadsimtam, Lietas organiskais progress bija radījis apstākļus sistemātiskākai iesaistei sabiedrības diskursos. Starptautiskās un nacionālās bahāju tīmekļa vietnes ievērojami paplašināja mācības izklāstu, aptverdamas dažādas tēmas. Globālās labklājības pētniecības institūts (*Institute for Studies in Global*

Prosperity) tika izveidots, lai pētītu Bahá'u'lláh mācības ietekmi uz aktuāliem sociālajiem problēmām; ar laiku tas aizsāka arī vairākus seminārus, lai veicinātu izpratni un attīstītu spējas universitātes studentu bahājiešu vidū. Starptautiskās bahāju kopienas darbība, kas sākotnēji bija centrēta Ņujorkā un Ženēvā, tika paplašināta līdz reģionālajiem centriem Adisabebā, Briselē un Džakartā. Valsts līmenī ārējo attiecību biroji arvien vairāk mācījās, kā sistemātiski piedalīties konkrētos valsts diskursos savu attiecīgo kopienu vārdā. Starp tēmām, kas tika intensīvi apspriestas dažādās tautās, bija sieviešu attīstība, reliģijas loma sabiedrībā, jauniešu garīgā un morālā stiprināšana, taisnīguma veicināšana un sociālās saliedētības stiprināšana. Mūsdienās Vispasaules bahāju centra Sabiedrisko diskursu birojs (*Office of Public Discourse*) veicina globālu mācīšanās procesu no pieredzes, kas gūta, sniedzot ieguldījumu šajos nacionālajos diskursos. Un vietējās apkaimēs un ciemos, kā arī savās profesijās un citās sociālajās telpās, kurās viņi piedalās kā cilvēki, draugi mācās paskaidrot koncepcijas no bahāju rakstiem kā ieguldījumu savu tautiešu domāšanas un rīcības attīstībā, kas ir nepieciešams, lai īstenotu konstruktīvas pārmaiņas.

Iesaistīšanās visos šajos sabiedrības līmeņos kļūst arvien aktuālāka, jo pastiprinās vecās pasaules iekārtas sabrukšanas process un diskurss kļūst arvien asāks un polarizētāks, izraisot konfliktu atjaunošanos starp konkurējošām frakcijām un ideoloģijām, kuras šķēļ cilvēci. Atbilstoši savai izpratnei, ka Bahá'u'lláh iecerētā pārveide prasa ikviena līdzdalību, bahājieši cenšas sadarboties ar daudziem ieinteresētiem cilvēkiem un organizācijām, kas tiecas uz līdzīgiem mērķiem. Šādos sadarbības centienos draugi dalās atziņās no Bahá'u'lláh mācības, kā arī praktiskajā pieredzē, kas gūta kopienas veidošanā, tajā pašā laikā mācoties no sadarbības partneru pieredzes. Strādājot ar cilvēkiem, kopienām un sabiedriskām

un valsts organizācijām, draugi apzinās, ka diskurss par daudziem sociālajiem jautājumiem var kļūt strīdīgs vai sapīnies politiskajās ambīcijās. Visās vietās, kur bahājieši arvien vairāk darbojas ar plašāku sabiedrību, viņi cenšas veicināt vienprātību un domu vienotību, kā arī sekmēt sadarbību un kopīgu risinājumu meklēšanu cilvēces neatliekamajām problēmām. Viņiem līdzeklis, ar kuru tiek sasniegts mērķis, ir tikpat svarīgs kā pats mērķis.

Tā kā bahāju kopienās visā pasaulē iesakņojās aizvien lielākas iesaistes plašākas sabiedrības dzīvē process, tas sākotnēji izauga līdzās mācīšanas darbam un administrācijas attīstībai. Tomēr pēdējās desmitgadēs sabiedriskā darbība un centieni iesaistīties sabiedrības diskursos ir panākuši izteiktu saskaņotību ar tiem, kas saistīti ar paplašināšanos un nostiprināšanos, jo draugi arvien vairāk izmanto globālo plāna konceptuālās rīcības ietvara elementus. Kamēr draugi strādā savos klastos, viņi neizbēgami tiek iesaistīti apkārtējās sabiedrības dzīvē, un mācīšanās process, kas veicina izaugsmi un kopienas attīstību, tiek paplašināts uz dažādām aktivitātēm. Kopienas dzīvi arvien vairāk raksturo tās ieguldījums materiālajā, sociālajā un garīgajā progresā, kamēr draugi attīsta savas spējas izprast apkārtējos sabiedrības apstākļus, rada platformas, kur izpētīt Bahá'u'lláh atklāsmes koncepcijas un saistītās zinātņu jomas, dalīties praktisko problēmu risināšanā un attīstīt ticīgo un plašākas sabiedrības veikspēju. Šis pieaugošās saskaņotības rezultātā dažādās jomās sociālekonomiskās attīstības vietējo aktivitāšu skaits pieauga no dažiem simtiem 1990. gadā līdz vairākiem tūkstošiem 2000. gadā un līdz desmitiem tūkstošu 2021. gadā. Bahājiešu iesaistišanās sociālajā diskursā ir sastapusies ar pārliecinoši piekrītošu reakciju neskaitāmos apstākļos, sākot no apkaimēm un beidzot ar valsts līmeni, jo cilvēce, kas ir apmulsusi un sašķelta daudzo sabrukšanas spēku izraisīto problēmu dēļ, dedzīgi meklē jaunas atziņas. Visos

sabiedrības līmeņos idejiskie līderi arvien vairāk saista bahāju kopienu ar jaunām koncepcijām un pieejām, kas ir ļoti nepieciešamas aizvien sašķeltākajai un nefunkcionējošākai pasaulei. Sabiedrību veidojošais ticības spēks, kas Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta sākumā lielākoties bija apslēptā stāvoklī, tagad arvien vairāk ir pamanāms katrā valstī. Šī sabiedrību veidojošā spēka atraisīšanai, kas izriet no jaunas apziņas un jaunas mācīšanās spējas starp cilvēkiem, kopienām un institūcijām visā pasaulē, ir lemts kļūt par pašreizējo un vairāku nākamo dievišķā plāna attīstības posmu pazīmi.

Vispasaules bahāju centra attīstība

Paralēli ticības pieaugumam un administrācijas attīstībai Vispasaules bahāju centrā Formatīvā laikmeta pirmajā gadsimtā notika vienlīdz nozīmīgi notikumi, kurus iekustināja citas hartas impulss – Bahá'u'lláh *Karmela vēstulraksts*. Jau bija minēta mijiedarbība starp procesiem, kas saistīti ar trim hartām, tostarp institūciju un aģentūru rašanās bahājiešu pasaules administratīvā centra teritorijā. Šim stāstam tagad var pievienot dažas pārdomas par tās garīgā centra attīstību.

Kad Bahá'u'lláh soļi skāra 'Akká krastu, sākās Viņa kalpošanas kulminācijas nodaļa. Pulku Kungs atklājās Svētajā Zemē. Par Viņa ierašanos praviešu mēles vēstīja jau tūkstošiem gadu iepriekš. Tomēr šī pareģojuma piepildījums nebija Viņa paša gribas rezultāts, bet gan Viņa tās vajāšanas, ko īstenoja Viņa atklātie ienaidnieki, sekas, kas vainagojās ar trimdu. „Kad mēs tur ieradāmies,” Viņš kādā vēstulrakstā teica, „Mūs sveica gaismas karogi un Gara balss izsaucās, sakot: „Drīz visi, kas dzīvo uz Zemes, pulcēsies zem šiem karogiem.””¹⁸ Šīs vietas garīgo nozīmi neizmērojami

¹⁸ Bahá'u'lláh, sk. Heisti H., *Bahá'u'lláh dzīvesstāsts* (Rīga, 2019), 23. lpp. (Pārskatīts tulkojums.)

pastiprināja Viņa klātbūtne un Viņa sakrālo mirstīgo atlieku apbedīšana, un drīz pēc tam arī Viņa Priekšteča mirstīgo atlieku, kurš pats ir Dieva Izpausme, apbedīšana. Tagad tā ir vieta, uz kuru velk ikviena bahājieša sirds, viņu pielūgsmes fokusa centrs, katra topošā svētceļnieka mērķis. Bahāju svētvietas viesmīlīgi uzņem Svētās Zemes tautas un pat visu zemju tautas. Tās ir vērtīgs dārgums, kas uzticēts cilvēcei kopumā.

Tomēr Varoņu laikmeta beigās un daudzus gadus pēc tam bahājiešu saikne ar viņu ticības garīgo centru bija vāja. Cik grūti reizēm bija ‘Abdu’l-Bahá pat lūgties sava Tēva atdusas vietā. Cik briesmīga bija viņa situācija, jo viņš tika nepatiesi apsūdzēts par sacelšanos, kad tika būvēta celtne, kurā pēc Bahá’u’lláh pavēles tika guldītas Báb mirstīgās atliekas pēc garā ceļojuma no Viņa mocēklības vietas. Bīstamais un nedrošais vispasaules centra stāvoklis saglabājās arī Aizbildņa kalpošanas laikā, par ko liecināja tas, ka Bahá’u’lláh svētnīcas atslēgas neilgi pēc tam, kad viņš bija uzņēmis savus pienākumus, sagraba derības pārkāpēji. Tādējādi viens no pirmajiem un svarīgākajiem Shoghi Effendi pienākumiem, ko viņš veica visā savas kalpošanas laikā, bija svētnīcu diādes un citu svētvietu aizsardzība un saglabāšana, paplašināšana un izdaļošana. Lai sasniegtu šo mērķi, viņam bija jāpārdzīvo vētrainu pārmaiņu periods Svētajā Zemē, tostarp globāli ekonomiski satricinājumi, karš, atkārtota politiskā pāreja un sociāla nestabilitāte, vienlaikus atbalstot, tāpat kā to darīja ‘Abdu’l-Bahá pirms viņa, nemainīgo bahājiešu sadraudzības principu ar visām tautām un cieņu pret esošās valdības autoritāti. Savulaik viņš pat bija spiests apsvērt Bahá’u’lláh mirstīgo atlieku pārvietošanu uz piemērotu vietu Karmela kalnā, lai nodrošinātu to aizsardzību. Un viņš palika Haifā, neskatoties uz nemieriem un konfliktiem, pat tad, kad viņš lika nelielai vietējo ticīgo grupai izklīst uz citām pasaules daļām. Šis smagais, taču

nenogurstoši pildītais pienākums turpinājās līdz viņa pēdējām dienām, kad civilās varas iestādes beidzot atzina Bahá'u'lláh svētnīcu par bahāju svētvietu un beidzot bahājiešu pasaule varēja brīvi saglabāt un izdaļot savu sakrālāko vietu.

Cenšoties iegūt īpašumā, atjaunot un nodrošināt svētvietas, Aizbildnis ievērojami paplašināja īpašumus ap svētnīcu un Bahjí savrupmāju un izveidoja to, kas galu galā kļuš par plašiem formāliem dārziem. Uz Dieva kalna viņš pabeidza Báb svētnīcu, ko aizsāka 'Abdu'l-Bahá, pievienojot trīs papildu telpas, izveidojot tās galeriju, paaugstinot tās zelta kupolu un ieskaujot to ar zaļumiem. Viņš izveidoja „plašu loku, ap kuru bija plānots celt vispasaules bahāju administratīvās iekārtas celtnes”; vienā loka galā pacēla tās pirmo struktūru – Starptautiskā arhīva ēku; un tās centrā atrodas Visdižākās Svētās Lapas, viņas brāļa un viņu mātes atdusas vietas. Aizbildņa darbs vispasaules centra attīstībā tika turpināts Vispasaules Taisnīguma Nama vadībā. Tika iegādāta un izdaļota papildu zeme un svētvietas, uzceltas celtnes uz ieloka, un terases stiepās no Karmela kalna apakšas līdz augšai, kā sākotnēji bija iecerējis 'Abdu'l-Bahá un bija aizsācis būvēt Aizbildnis. Līdz Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta beigām īpašums Báb svētnīcas tuvumā tika palielināts līdz vairāk nekā 170 000 kvadrātmetru, savukārt zemes maiņas un iegādes rezultātā īpašums tieši ap Bahá'u'lláh svētnīcu tika paplašināts no aptuveni 4000 līdz vairāk nekā 450 000 kvadrātmetru. Un 2019. gadā 'Akká, netālu no Riḍván dārza, sākās piemērotas svētnīcas celtniecība, kas kalpos par 'Abdu'l-Bahá pēdējo mūža atdusas vietu.

Gadsimta gaitā paātrinājās arī bahāju administratīvā centra attīstība. Daudzus gadus, savas kalpošanas sākumā, Aizbildnis ilgojās pēc spējīgu palīgu rokām, taču bahājiešu pasaule toreiz bija pārāk maza, lai sniegtu nepieciešamo atbalstu. Tomēr, kopienai augot,

Taisnīguma Nams arvien vairāk varēja iegūt no nepārtrauktas brīvprātīgo plūsmas, lai izveidotu nodaļas un aģentūras, kas ir būtiskas strauji augošai ticībai un kas kalpotu vispasaules centra vajadzībām, kā arī kopienām, kas paplašinājās visā pasaulē. Jautājumi un padomi, atziņas un norādījumi, apmeklētāji un svētceļnieki tagad nemitīgi plūst ceļā starp visām planētas daļām un bahājiešu pasaules sirdi. 1987. gadā, pēc gadu desmitiem ilgām pārmaiņām un nenoteiktības, Shoghi Effendi agrākie pacietīgie centieni nodibināt labas attiecības ar Izraēlas civilajām iestādēm beidzot vainagojās ar Vispasaules bahāju centra kā Vispasaules Taisnīguma Nama aizgādībā esošās visas pasaules bahāju kopienas garīgā un administratīvā centra statusa oficiālu atzīšanu.

Tāpat kā attiecības starp cilvēkiem, kopienām un institūcijām laika gaitā ir attīstījušās, balstoties uz iepriekšējiem sasniegumiem un pieaugot, lai stātos pretī jauniem izaicinājumiem, to pašu var teikt par Vispasaules bahāju centru un tā attiecībām ar bahājiešiem visā pasaulē. Garīgā un administratīvā centra intīmā un nedalāmā saistība ar bahājiešu pasaules attīstību tika iemūžināta 2001. gada 24. maija vēstījumā, ko mēs adresējam ticīgajiem, kas pulcējās uz pasākumiem, kuri atzīmēja projektu pabeigšanu Karmela kalnā: „Majestātiskās ēkas, kas tagad stāv gar loku, kuru Shoghi Effendi izveidoja Dieva kalna nogāzē, un brīnišķīgās augšup vērstās dārza terases, kas aptver Báb svētnīcu, ir ārēja izpausme varenajam spēkam, kas piepilda Lietu, kurai mēs kalpojam. Tie sniedz mūžīgu liecību tam, ka Bahá'u'lláh sekotāji ir veiksmīgi ielikuši pamatus kopienām visā pasaulē, pārvarot visus atšķirības, kuras šķēļ cilvēku rasi, un ir radījuši unikālas un neapstrīdamas administratīvās iekārtas galvenās institūcijas, kas veido šīs kopienas dzīvi. Pārmaiņās, kas notikušas Karmela kalnā, bahāju Lieta parādās kā redzama un pārliecinoša realitāte uz globālās skatuves, kā spēku centrs, kas

Dieva noteiktajā laikā veicinās sabiedrības atjaunošanu un būs kā mistisks garīgās atjaunotnes avots visiem, kas pie tā vērsās.”

Izredzes

Dažas nedēļas pirms savas nāves ‘Abdu’l-Bahá bija savā mājā kopā ar vienu no draugiem. „Nāc ar mani,” viņš teica, „lai mēs kopā varētu apbrīnot dārza skaistumu.” Tad viņš novēroja: „Redzi, ko spēj sasniegt pielūgsmes gars! Šī plaukstošā vieta pirms dažiem gadiem bija tikai akmeņu kaudze, un tagad tā ir zaļojoša ar lapotnēm un ziediem. Es vēlos, lai pēc manas aiziešanas visi mīļotie celtos, lai kalpotu dievišķai Lietuvai, un lūdzu Dievu, lai tā arī būtu.” Viņš apsoliņa, ka drīz vien parādīsies tie, „kas dos dzīvību pasaulei.”

Mīlie draugi! Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta beigās bahājiešu pasaule ir apveltīta ar spējām un resursiem, kas ‘Abdu’l-Bahá aiziešanas brīdī bija tikai vāji apjaušami. Paaudze pēc paaudzes ir strādājusi, un mūsdienās ir izaudzināts liels pulks, kas stiepjas visā pasaulē, – iesvētītās dvēseles, kas kolektīvi būvē ticības administratīvo iekārtu, paplašina tās kopienas dzīvi, padziļina saikni ar sabiedrību un attīsta tās garīgo un administratīvo centru.

Šis īsais pēdējo simts gadu apskats ir ilustrējis, kā bahāju kopiena, cenšoties sistemātiski izpildīt trīs dievišķās hartas, ir kļuvusi par jaunu veidojumu, kā to paredzēja ‘Abdu’l-Bahá. Tāpat kā cilvēks iziet cauri dažādiem fiziskās un intelektuālās izaugsmes un attīstības posmiem, līdz sasniedz briedumu, arī bahāju kopiena organiski attīstās pēc lieluma un struktūras, kā arī pēc izpratnes un redzējuma, uzņemoties atbildību un stiprinot cilvēku, kopienu un institūciju savstarpējās attiecības. Gadsimta gaitā gan vietējos apstākļos, gan globālā mērogā bahāju kopienas sasniegumu virkne ir ļāvusi tai īstenot mērķtiecīgu darbību arvien plašākās jomās.

Kad Varoņu laikmets tuvojās beigām, kopiena saskārās ar fundamentāliem jautājumiem par to, kā organizēt savas administratīvās lietas, lai reaģētu uz dievišķā plāna prasībām. Aizbildnis vadīja draugus, lai uzzinātu, kā risināt šos sākotnējos jautājumus, un šis process beidzās ar topošajiem starptautiskajiem pasākumiem, kas bija spēkā viņa aiziešanas brīdī. Spēja, kas tika izveidota šajā periodā, ļāva bahājiešu pasaulei uzņemties virkni jaunu jautājumu par to, kā tai plašākā un sarežģītākā līmenī Vispasaules Taisnīguma Nama vadībā bija jāturpina ticības darbs. Vēlreiz, pēc ievērojama progresā vairāku gadu desmitu laikā, papildu jautājumi par vēl lielākām iespējām attiecībā ar Lietas nākotnes virzību radās pirms Četru gadu plāna sākuma, kas noteica jaunu izaicinājumu turpmākam attīstības periodam attiecībā uz ievērojamu progresu pulku iestāšanās procesā visās pasaules daļās. Tā ir augošā prasme risināt sarežģītus jautājumus un uzņemties vēl komplicētākas problēmas, spēja, kas raksturo mācīšanās procesu, kurš veicina ticības attīstību. Tādējādi ir skaidrs, ka ar katru soli uz priekšu savā organiskajā attīstībā bahājiešu pasaule attīsta jaunus spēkus un jaunas spējas, kas tai ļauj pieņemt lielākus izaicinājumus, tiecoties sasniegt Bahá'u'lláh mērķi cilvēcei. Un tā tas turpināsies, neskatoties uz pasaules pārmaiņām un iespējām, caur krīzi un uzvaru, ar daudziem negaidītiem pavērsieniem, cauri neskaitāmiem Formatīvā un Zelta laikmeta posmiem līdz virsvaldības beigām.

Līdz Formatīvā laikmeta pirmā gadsimta pēdējiem gadiem bija izveidojies kopīgs rīcības ietvars, kas ir kļuvis par galveno kopienas darbībā un kas virza domāšanu un piešķir formu arvien sarežģītākām un efektīvākām aktivitātēm. Šī sistēma nepārtraukti attīstās, uzkrājot pieredzi un vadoties pēc Taisnīguma Nama norādījumiem. Šīs sistēmas galvenie elementi ir atklāsmes garīgās patiesības un noteicošie principi. Citi elementi, kas arī veicina domāšanu un dar-

bību, ietver vērtības, attieksmi, koncepcijas un metodes. Vēl citi ietver izpratni par fizisko un sociālo pasauli, izmantojot dažādu zinātņu jomu atziņas. Šajā nepārtraukti mainīgajā ietvarā bahājieši mācās, kā sistemātiski vērst Bahá'u'lláh mācības aspektus darbībā, lai īstenotu Viņa augstos mērķus pasaules uzlabošanai. Šīs palielinātās mācīšanās spējas nozīmi un tās ietekmi uz cilvēces attīstību pašreizējā sociālās attīstības posmā nevar pārvērtēt.

Cik daudz bahājiešu pasaule ir sasniegusi! Cik daudz vēl darāmā! Deviņu gadu plānā ir izklāstīti uzdevumi, kas tūlīt ir tai priekšā. Viena no galvenajām jomām ir izaugsmes programmu pavairošana un intensifikācija klasteros visā pasaulē un lielāka saskaņotība kopienas veidošanas darbā, sabiedriskajā darbībā un līdzdalība aktuālajos diskursos, izmantojot trīs galveno plāna dalībnieku saskaņotus centienus. Sagatavošanas institūts tiks vēl vairāk nostiprināts un turpinās attīstīties kā izglītības organizācija, kas attīsta kalpošanas spējas. Sēklas, ko tā sēj nākamo paaudžu jauniešu sirdīs, tiks barotas ar citām izglītības iespējām, lai stiprinātu katru dvēseli, kas veicina sociālo progresu un labklājību. Jaunatnes kustību visā pasaulē papildinās vēl nepieredzēta sieviešu kā pilntiesīgu partneru virzība uz priekšu kopienas lietās. Bahāju institūciju spējas tiks veicinātas visos līmeņos, īpašu uzmanību pievēršot vietējo padomju izveidei un attīstībai, kā arī to saiknes veicināšanai ar plašāku sabiedrību un tās vadītājiem. Kopienas intelektuālā dzīve tiks izkopta, lai nodrošinātu domu stingrību un skaidrību, kas nepieciešama, lai skeptiski noskaņotajai cilvēcei pierādītu Bahá'u'lláh mācības dziedinošā līdzekļa lietojamību. Un visi šie centieni turpināsies izaicinājumu pilnā plānu virknē, kas aptvers vismaz vienu paaudzi un vedīs bahājiešu pasauli pāri trešā gadsimta sliekšnim.

Apņēmiegie centieni iegūt pilnīgāku izpratni par Bahá'u'lláh mācību un dzīvot saskaņā ar to notiek plašākā divkāršā proce-

sa kontekstā – sabrukuma un saliedētības, ko aprakstījis Shoghi Effendi. Lai sasniegtu pašreizējās plānu sērijas mērķi – aizvien pieaugoša sabiedrību veidojošā ticības spēka atraisīšanu – ir nepieciešama spēja izprast sabiedrības realitāti, kura reaģē uz šiem diviem nesadalāmiem procesiem un tiek veidota to ietekmē.

Destruktīvu spēku un notikumu postošā ietekme, tostarp vides degradācija, klimata pārmaiņas, pandēmijas, reliģijas un morāles pagrimums, jēgas un identitātes zaudēšana, patiesības un saprāta jēdzienu erozija, neierobežotas tehnoloģijas, aizspriedumu un ideoloģisko spriedumu saasināšanās, plaši izplatītā korupcija, politiskie un ekonomiskie satricinājumi, karš un genocīds ir atstājuši savas asinīs un mokās rakstītās pēdas vēstures lappusēs un miljardiem cilvēku dzīvēs. Tajā pašā laikā var saskatīt arī cerīgas konstruktīvas tendences, kas veicina šo „vispusīgo fermentāciju”, kas, pēc Shoghi Effendi teiktā, „šķīstī un pārveido cilvēci, kura gaida Dienu, kad tiks atzīts cilvēces veselums un iedibināta tās vienotība”.¹⁹ Pasaules solidaritātes gara izplatība, lielāka globālās savstarpējās atkarības apziņa, cilvēku un institūciju sadarbības aptveršana un pastiprinātas ilgas pēc tainīguma un miera dziļi pārveido cilvēku attiecības. Un tādējādi pasaules virzība uz Bahá'u'lláh redzējumu pavirzās uz priekšu ar neskaitāmiem bremsējošiem soļiem, ar atsevišķiem dramatiskiem lēcieniem un ar periodiskiem pārtraukumiem, kad progress apstājas vai pat pagriežas pretējā virzienā, cilvēcei veidojot attiecības kas kļūst par vienotas un mierpilnas pasaules pamatu.

Iznīcinošie spēki, kas sit pasauli, neatstāj bahāju kopienu neskartu. Patiešām, katras nacionālās bahāju kopienas vēsturē ir to pēdas. Tā rezultātā dažādās vietās un dažādos laikos konkrētas kopienas progresu aizkavēja mājīgās sociālās tendences vai uz laiku

¹⁹ Shoghi Effendi, sk. kompilāciju „Sabiedriskā darbība”, Nr. 28.

ierobežoja vai pat dzēsa opozīcija. Periodiskās ekonomiskās krīzes samazināja ticības jau tā ierobežotos finanšu resursus, kavējot izaugsmes un attīstības projektus. Pasaules kara sekas uz laiku paralizēja vairuma kopienu spēju īstenot sistemātiskus plānus. Satricinājumi, kas ir pārveidojuši pasaules politisko karti, ir radījuši šķēršļus dažu iedzīvotāju grupu pilnvērtīgai līdzdalībai Lietas darbā. Reliģiskie un kultūras aizspriedumi, kas reiz tika uzskatīti par zūdošiem, ir atkal parādījušies ar jaunu dedzību. Bahājieši ir centušies risināt šādas problēmas ar neatlaidību un apņēmību. Tomēr pēdējā gadsimta laikā neviena pretreakcija naidīgajiem spēkiem, kuri atbrīvoti, lai saceltos pret Lietas virzību, nav bijusi cildenāka kā Irānas bahājiešu reakcija.

Kopš Aizbildņa kalpošanas pirmajiem gadiem vajāšanas, ko Irānas bahājieši bija pārcietuši visu Varoņu laikmetu, turpinājās, vardarbīgu apspiešanas viļņiem pāršalcot šo kopienu, pastiprinoties uzbrukumiem un sistemātiskajai apspiešanas kampaņai, kas sekoja Irānas revolūcijai un kas nerimstoši turpinās līdz mūsdienām. Neskatoties uz visu, ko viņi ir izturējuši, Irānas bahājieši ir atbildējuši ar nelokāmu drosmi un konstruktīvu izturību. Viņi ir izcēlušies ar nepārspējamiem sasniegumiem kā Augstākās izglītības bahāju institūta (*Bahá'í Institute for Higher Education*) izveide, lai nodrošinātu nākamo paaudžu izglītību, ar saviem centieniem mainīt godprātīgo tautiešu uzskatus – gan valstī, gan ārpus tās, un, galvenais, ar viņu spēju izturēt neskaitāmas netaisnības, necieņu un grūtības, lai aizsargātu savus ticības biedrus, saglabātu Bahá'u'lláh ticības nedalāmību Viņa mīļotajā dzimtenē un nodrošinātu tās klātbūtni šajā zemē kā devumu tās pilsoņiem. Šīs nesatricināmas stingrības, iesvētītas uzticības un savstarpēja atbalsta izpausmes slēpj būtiskas mācības par to, kā bahājiešu pasaulei ir jāreaģē uz postošo spēku paātrinājumu, kas gaidāms turpmākajos gados.

Izaicinājums, ko rada saliedēšanas un sabrukšanas procesu mijiedarbība, būtībā ir izaicinājums stingri turēties pie Bahá'u'lláh realitātes redzējuma un Viņa mācības, vienlaikus pretojoties ievilkšanai pretrunīgās un polarizējošās debatēs un vilinošos priekšrakstos, kas atspoguļo veltīgos mēģinājumus definēt cilvēka identitāti un sociālo realitāti, izmantojot ierobežotus priekšstatus par cilvēku, materiālistiskas filozofijas un savstarpēji konfliktējošas kaislības. „Viszinošais Ārsts tur savu pirkstu uz cilvēces pulsa. Viņš saskata slimību un savā nekļūdīgajā gudrībā nosaka zāles,” saka Bahá'u'lláh. „Mums labi redzams, ka visu cilvēku cilti ir pārņēmušas lielas un neskaitāmas kaites.” Tomēr Viņš piebilst: „Iedomībā reibušie ir stājušies starp to un dievišķo un nemaldīgo Ārstu. Vēro, kā viņi savos intrigu tīklos ir sapinuši visus, arī paši sevi!”²⁰ Ja bahájiēši sapinas strīdnieču tautu maldinošajos priekšstatos, ja viņi tuvinās vērtībām, attieksmēm un praksei, kas nosaka pašmērķīgu un savtīgu laikmetu, to spēku atraisīšana, kas nepieciešami, lai izglābtu cilvēci no tās nožēlojamā stāvokļa, tiks kavēta un traucēta. Drīzāk, kā skaidro Aizbildnis, „cilvēci grimstot dziļāk izmisumā, pagrimumā, nesaķaņās un ciešanās, cīnītājiem – uzaustošās Bahá'u'lláh vispasaules iekārtas cēlājiem – ir jāsasniedz vēl cildenāki varonības augstumi. Ļaujiet viņiem virzīties uz priekšu nākotnē, rāmā pārliecībā, ka viņu varenāko pūļu stundai un lielākajai iespējai viņu diženākajiem varoņdarbiem jāsakrīt ar apokaliptisko satricinājumu, kas iezīmē zemāko bēgumu cilvēces strauji sarūkošajās izredzēs.”

Neviens nevar precīzi paredzēt, kādu virzienu uzņems sabrukšanas spēki, kādas vardarbības lēkmes vēl uzbruks cilvēcei šajā grūtajā laikmetā vai kādi šķēršļi un iespējas var rasties, līdz šis process sasniegs kulmināciju līdz ar Dižākā Miera parādīšanos, kas norāda uz stadijas atnākšanu, kad, atzīstot cilvēces vienotību un veselumu, tautas „noliks malā kara ieročus un ķersies pie līdzekļiem

²⁰ Bahá'u'lláh, *Domu vārpas*, CVI, par. 1., 2.

vispārējai atjaunošanai". Tomēr viena lieta ir skaidra: arī saliedēšanas process paātrināsies, arvien ciešāk savienojot to cilvēku kopīgos centienus, kuri mācās īstenot Bahá'u'lláh mācības principus, ar plašākās sabiedrības centieniem, kas tiecas pēc taisnīguma un miera. Grāmatā „Dievišķā taisnīguma advents” (*The Advent of Divine Justice*) Shoghi Effendi paskaidroja Amerikas bahājiešiem, ka, ņemot vērā viņu nelielās kopienas un to ierobežoto ietekmi, šajā posmā viņiem ir jākoncentrējas uz savu izaugsmi un attīstību, kamēr viņi mācījās pielietot Bahá'u'lláh mācības principus. Tomēr viņš solīja, ka pienāks brīdis, kad viņi tiks aicināti iesaistīt savus līdzpilsoņus savas tautas dziedināšanas un tās stāvokļa uzlabošanas procesā. Tas laiks tagad ir pienācis. Un tas ir noticis ne tikai Amerikas bahājiešiem, bet arī pasaules bahājiešiem, jo sabiedrību veidojošais ticības spēks tiek aizvien vairāk atbrīvots.

Šāda spēka atbrīvošana ietekmēs turpmākās desmitgades. Katrai tautai un katrai nācijai ir sava loma nākamajā cilvēku sabiedrības fundamentālās rekonstrukcijas posmā. Visiem ir unikālas atziņas un pieredze, ko piedāvāt vienotas pasaules veidošanai. Un draugu, kā Bahá'u'lláh atjaunojošā vēstījuma nesēju, pienākums ir palīdzēt iedzīvotājiem atrāisīt savas slēptās iespējas, lai īstenotu savas augstākās tieksmes. Šajos centienos draugi dalās šajā vērtīgajā vēstījumā ar citiem, cenšas demonstrēt dievišķā līdzekļa iedarbīgumu cilvēku un kopienu dzīvēs un sadarbojas ar visiem tiem, kuriem ir tādas pašas vērtības un centieni un kuri tās novērtē. To darot, Bahá'u'lláh redzējums par vienotu pasauli sniegs cerīgu un skaidru virzienu tautām, kuru uztveri ir izkropļojis pasaulē valdošais apjukums, un konstruktīvu sadarbības ceļu, meklējot risinājumus ilgstoši pastāvējušām sociālām kaitēm. Kamēr ticības gars arvien vairāk caurstrāvo sirdis, iedegdams mīlestību un stiprinādams cilvēces kā vienas tautas kopīgo identitāti, tas iedveš lojālas un apzinīgas pilsoniskās atbildi-

bas sajūtu un tiekšanās pēc pasaulīgās varas vietā novirza enerģiju uz nesavtīgu kalpošanu ar mērķi veicināt kopējo labumu. Iedzīvotāji arvien vairāk izmanto apspriedes, rīcības un pārdomu metodi, lai novērstu nebeidzamu sāncensību un konfliktus. Cilvēki, kopienas un institūcijas dažādās sabiedrībās arvien vairāk saskaņo savus centienus kopīgā nolūkā, lai pārvarētu sektantu sāncensību, un garīgās un morālās īpašības, kas ir cilvēces progresā un labklājības pamatā, iesakņojas cilvēka dabā un sociālajā praksē.

Pasaule tik tiešām virzās pretī savam liktenim. Bahá'u'lláh Lietai pārejot Formatīvā laikmeta otrajā gadsimtā, lai visi iedvesmojas no mīlotā Aizbildņa vārdiem, kura vadošā roka nemainīgi veidoja pagājušo gadsimtu. 1938. gadā rakstot par dievišķā plāna pirmā posma izpildi, viņš teica: „Potenciālās iespējas, ar kurām visvarenais Liktenis to ir apveltījis, bez šaubām ļaus tā dedzīgajiem atbalstītājiem sasniegt savu mērķi. Tomēr daudz kas būs atkarīgs no gara un veida, kādā šis uzdevums tiks veikts. Pateicoties viņu redzējuma skaidrībai un stabilitātei, viņu pārliecības nesatricināmajai dzīvotspējai, viņu rakstura nesagraujamībai, viņu apņēmības nelokāmajam spēkam, viņu mērķu un nolūku nepārspējamam pārrākumam un viņu sasniegumu nepārspējamam diapazonam, tie, kas kalpo Dižākā Vārda godam, .. var vislabāk parādīt neredzīgajai, neticīgajai un nemierīgajai sabiedrībai, kurai viņi pieder, savu spēku piedāvāt tās locekļiem patvēruma ostu viņu ieraudzītā nolemtības stundā. Tad un tikai tad šis maigais stāds, kas ir iesakņojies dievišķi ieceltās administratīvās iekārtas auglīgajā augsnē un ko iedvesmo tās institūciju dinamiskie procesi, nesīs savus bagātākos un tam paredzētos augļus.”

ISBN 978-9934-620-50-8

9 7 8 9 9 3 4 6 2 0 5 0 8

